

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 35(907) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. RUGPJŪČIO-AUGUST 16 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Patys savo reikalais rūpinkimes

- LIETUVIŲ DIENOJE NEW YORKE DALYVAVO PER 100,000 LIETUVIŲ
- JAV DEMOKRATŲ SUVAŽIAVIME SUMINĖTOS RUSŲ PAVERTGŲ TAUTOS
- KONGE TEBEVYKSTA KOVA SU KOMUNISTŲ ŽIAURIA AGRESIJA
- INDONEZIJA PRAĐĖJO AGRESIJĄ PRIES MALAZIJOS RESPUBLIKĄ.

J. Amerikos V-se auganti įkarštį įgauna natūrališkai kylanti tarp respublikonų ir demokratų

PREZIDENTINIŲ RINKIMŲ KOVĄ.

Tiesa, ji niekad nenurims, nors ir tuojau po prezidento rinkimų, bet prieš rinkimus ji įgauna visą jėgą ir reiškiasi visu platumu, kuris apima ne tik Amerikos valstybę, bet siekia ir kitus kontinentus, dabartį ir ateitį ne tik JAV, bet ir visos žmonijos. Tai ypač ryšku dabar, kai dėl jėgos pirmavimo

JAV IMASI VADOVAUTI VISAI TOTALINEI POLITIKAI,

kuri liečia ir kitas tautas bei jų valstybes.

Mums — lietuviams šis momentas yra svarbus. Lietuviai laukė, ką abi didžiosios JAV partijos pasakys dėl pavertgųjų tautų, dėl kolonializmo Europoje.

Veltui ne vienas amerikietis, ne tik lietuvis, galvojo ir laukė, kad

NIEKO DEL PAVERTGŲJŲ NEPAISAKIUS RESPUBLIKONAMS,

apsiribojusiems labai bendromis frazėmis, nors ir pažymėjusiems, kad užsienio politikos klausimais rinkiminė kampanija turės užsiimti, — kad bent jau demokratų po to konkrečiau pasisakys. Deja, ir demokratų platformos paruošimo komisija taip pat pasitenkino labai bendra ir pasyvumą bereiškiančia fraze, kad

DEMOKRATAI RŪPINSIS LAISVE NUO BERLYNO IKI VIETNAMO

Tiktai konvencijos atidarytojas suminėjo rusų pavertgąs tautas, įskaitant ir lietuvius bei Lietuvą. Tačiau tai buvo bendra frazė, nenurdant jokių priemonių, kurių matyti, platformoje ir nėra.

Kas stebi JAV politikos raidą, kitokią pasisakymo ne galėjo ir laukti.

JAV ginasi dar, bet tiktai ten, kur jai priešas akiplešiška „lipa ant kulnų“. Ir tai ne tuo tikslu, kad ji nugalėtų, o tik tai kaip nors atsiginę lyg „ubagas lazda nuo šuns“.

VYKSTA PABALTIJŲ IGNORAVIMAS.

Niekas negali iškalbingiau ignoravimą pabrėžti, kaip visiškai Pabaltijai nutylėjimas. Taip pasielgė savo konvencijoje respublikonai, taip pasielgė ir demokratai.

JAV spauda ypač griežtai laikosi valdžios linijos ir net NESUMINĖJO LIETUVIŲ KREPŠINIO AUSTRALIJOJE FAKTO,

kad ir sporto žinių skyriuje, kai buvo aiškiai informuotas... Tai dar vienas įrodymas, kad

SAVO REIKALAIS TURIME RŪPINTIS PATYS.

Be mūsų niekas už mus ne

dirbs. Šie faktai mums įtaigoja mintį, kuri buvo iškelta antrame Pasaulio Lietuvių B-nės Seime, kad

RYA REIKALINGAS DIDŽIULIS SAJŪDIS

už pavertgųjų tautų išlaisvinimą, prieš kolonializmą Europoje ir kituose kraštuose, kur jis dar būtų likęs. Patys turime veikti ir patys turime pasirinkti veikimo būdus ir tam tikslui panaudoti priemones.

Žmonijoje nyksta kilnumas, nesavanaudiškai praicityje aukojęsi už aukštesnius idealus. Įsigali savanaudiškas egoizmas.

Šia proga pasakytina.

JAV DEMOKRATŲ DRAUGAMS

lietuviams, kurie yra sudarę demokratams palaikyti grupes: Broliai demokratų rėmėjai, veikite! Pasakykite ir pareikalaukite, kad jūsų parama tada bus reali, kai de demokratai, (o respublikonų rėmėjai — tą patį respublikonams), savo veikimo programon išrašys realius, tikrus, ne nieko nereiškančius, pasisakymus! Kas gi tą pasakys ir demokratams ir respublikonams, jeigu ne mes patys?

KITOS NAUJIENOS

— Kinijos komunistų agresija ir veikimas didėja: be Indokinijos, jie pradėjo veikti ir Konge, kur jų iniciatyva ir vadovavimas.

— Kongo vyriausybė komunistus sutriuškino Kivu provincijos sostinėje, bet jie turi laimėjimų centrinėje provincijoje. Tėombe paprašė ramos iš draugingų Afrikos valstybių. Jungtinių g. Tautų kariuomenė esanti ten, apie 20,000 karių, sugniužusi.

— Kipro šašas — Makarios nežino, kas daryti, kai Chruščiovas jam kariuomenės nesiunčia, o Kipro komunistai ne ką gali padėti. Kovos aprimo. Bet ir taikos nėra. Svarbiausia gi, kad Makarijus sukeltas turkų skerdynės neduoda jo lauktu pasekmių. Maitisaties eigoje jau iškyla nesuspriptomumų ir su Graikija, nes dabar Makarios prezidentas, o susijungus su Graikija jis liks tikrai arkivyskupas ir tai ne pirmasis...

— Maskva su Pekinu nepasidalija rumunų: vieni sako, kad rumunai neišskiriamų rusų draugai, o kiti — kad neišskiriamų kinų draugai... Tuo tarpu rumunai tyli.

— Chruščiovas į Bukareštą nevyko, o į Pragę vyksta, nors ir Bukarešte tos pačios „išlaisvinimo“ sukaktuvės.

— Kopenhagoje posėdžiauja 58 valstybių parlamentų atstovai, kurie sutarė skelbti kovą skurdui. Bet neranda būdų, nes skurdas sovietijoje yra dėl pačios jų santvarkos.

— JAV paleistos telerakės perduos olimpiados vaizdus iš Tokio į Amerikos ir Europos kontinentus.

NEW YORKE NAUJIENOS

TRIUMFALIŠKAI PRAĖJO LIETUVIŲ DIENA NEW YORKE

Dalyvaujant daugiau kaip 100,000 lietuvių, Lietuvių Diena praėjo nepalyginamai puikioje nuotaikoje, nepaprastai tvarkingai ir didžiai iškiliai. Sunku jos nemačiusiems ją pavaizduoti. Nežiūrint masės žmonių, nuostabiai tvarkingai viskas vyko pagal iš anksto nustatytą programą: atidarė pirm. Stukas, kalbėjo Lietuvos atst. J. Kajeckas, programą vedė R. Kilmony-

tė-Lee. Pamaldas laikė vyskupas V. Brizgys, pamokslą sakė prel. Balkūnas.

Meninė programa, masiškai dalyvaujant chorams ir šokėjams, buvo nepaprastai įspūdinga.

Šeštadienį masinio baltaus išvakarėse S. A. krepšinio rinktinė meistriškai nugalėjo Rytų apygardos rinktinę 84:67 santykiu.

Lietuvių gyvenimo faktai

LIETUVIAI ŽAIDZIA PRIES KANADĄ!

Prieš kelias savaites mūsų sporto sk. vedėjas buvo pranešęs, kad lietuvių krepšinio rinktinė nesutiks su Kanados olimpine komanda. Taip tada buvo.

Tačiau kanadiečiai, sužinoję apie triumfališką lietuvių gastroles Australijoje, panorėję būtinai su lietuvių rinktinė susitikti, tad pranešama, kad Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė šį šeštadienį, rugpjūčio 29 d., Jarvis Collegiate salėje (Jarvis Wesley g-vių kampas) 2 val. 30 min. susitinka su Kanados olimpine rinktinė.

Rungtynės yra sukėlusios didelį visuomenės susidomėjimą, tad kaip ir Australijoje, Taip ir Toronte, bilietai pareikalavimas yra labai didelis ir jie yra iš anksto tiesiog grobstomi. Yra tikra, kad salė, talpinanti apie 1500 žiūrovų, bus užpildyta.

Hamiltoniečiai yra pasirinktas nemažas kiekis bilietai, ir jie juos iš anksto gali gauti pas K. Stanaitį, telef. JA 9-8460, skambinant vakarais.

Reiktų pažymėti, kad Kanados sportinė istorijoj yra toks pirmas įvykis, kad šio krašto rinktinė žaistų su lietuvišais. K. Baronas.

STUDIŲ SAVAITĖ VOKIETIJOJE

Rugp. 8—16 dienomis Huttenfelde, Vasario 16 Gimnazijoje įvyko 11-ji Lietuvių Studijų savaitė. Paminėtos sukaktys: 20 m. tremties ir partizaninių kovų pradžios, 100 m. nuo spaudos draudimo ir 250 m. nuo K. Donelaičio gimimo. Paskaitas skaitė: prof. dr. J. Eretas, dr. J. Grinius, prof. Z. Ivinskis, kun. dr. V. Kazlauskas, lic. J. Lingis, St. Lozoraitis, jr., mag. V. Mantautas (iš JAV), V. Natkus, dr. J. Norkaitis, dr. programoje dalyvavo Kielo P. Reklaitis, urd. dr. L. Tulaba ir ev. kun. Urdzė. Meno teatro dramos aktorė Aldona Eretaitė ir iš JAV atvykęs pianistas A. Smetona. E.

● Kun. V. Bačkis, diplomato dr. Bačkio sūnus, Vatikano paskirtas misijos Havajuose diplomatinio bendradarbiu.

● Ignas Gutauskas, sulaukęs 101 metus amžiaus, mirė.

● Vyskupas Geniotis, nepriklausomos lietuvių bažnyčios Amerikoje vyresnysis, gimęs 1893 metais, mirė sulaukęs 71 metus amžiaus.

● Rašytojo St. Zobarsko vedamoji Manyland leidykla išleido Vinco Krėvės raštus anglų kalba.

ją vykdo ir toliau. Tai naujas veiklus agresorius. Indonezija veikia ir Borneo salą.

— JAV kongresas nutarė reikalauti, kad valstybėms, kurios nemoka Jungtinėms tautoms skolų, turi būti atimta balso teisė. Tokių yra 15, ir jų tarpe Rusija, Prancūzija ir kt.

— JAV demokratai pasigyrė, kad JAV ūkis dabar taip klesti, kaip niekuomet. Per 4 metus sukurtą 4 milijonai naujų darbų.

— Pranešta, kad Kongo sukilimo vadas Mulele, kuris skelbėsi nauju nenugalimu Lumumba, žuvęs kovose Kivu sostinėje Bukavu.

— Goldwateris pasisakė vesią Eisenhowerio politiką, kuri, kaip žinome, atsisakė paramos Vengrijos, Lenkijos ir Berlyno sukilėliams, pralaimėjo Kubą ir pan.

— Žydai pareikalavo iš J. A. V. demokratų konvencijos, kad pasmerktų žydų persekiojimą Rusijoje. Ar ne geras pavyzdys ir lietuviams pareikšti savo reikalavimus?

— V. Vokietijos krašto aps. min. Hassel apkaltino Maskvą nedavimu vokiečių tautai apsispręsti ir tuo palaikant tarptautinę įtampą.

KAS NAUJA KANADOJE

KONSERVATORIAI TRUKDO BIUDŽETO PRIĖMIMĄ

Paprastai biudžeto priėmimas užtrunka du-tris posėdžius, o dabar jau praėjo 8 posėdžiai ir galo nematyti. Konservatoriai ardo atvirą obstrukciją.

Reikalui patvarkyti tarpininkauti pasiėmė naujademokratų lyderis Douglas. Paskėmėje — susitarta su visais, išskyrus konservatorius. Tačiau šių lyderis — Diefenbaker sutiko tartis su min. pirm. Pearsonu. Pasirodė, kad obstrukcija vyksta ne dėl biudžeto, bet dėl Kanados vėliavos, kurią Pearsonas nori tuojau priimti. Douglas pasiūlė jos svarstymą atidėti iki rudens.

KANADOS FEDERACIJAI PAVOJAUS NESĄ

Manitobos prov. min. pirmininkas Duff Roblin po Kanados provincijų ministerių pirmininkų konferencijos, įvykusios Jasper, Alta, spaudai pranešė, kad ministerių pirminkų rimtis ir labai normalus visų klausimų svarstymas rodo, jog Kanados federacijai pavojaus nėra.

TAI BUVO TIKRA SPEKULIACIJA

Ontario min. pirm. J. Roberts įsakė ištirti spekuliaciją, kuri atnešė kai kam didelių pajamų, o kitiems didelių nuostolių.

Pasirodė, kad Windfall Oils and Mines Ltd. sąmoningai paskelbė, jog jos valdomose srityse Timminse aptikti didžiuliai kiekiai vario. Iškart akcijos staigiai labai pakilo. Po kurio laiko krito, nes paleistas gandas, kad tai nėra tikra. Bet vėl sekė žinios, kad vario klodai tikrai rasti, ir vėl akcijos pakilo. Ir taip kartojosi kelis kartus. Paskėmėje — vieni praturtėjo, kiti liko apšauti ir nukentėjo, nes iš tikrųjų jokių vario klodų Timminse nerasta, o tyčia buvo paleistas gandas.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

NAUJAS STATYBININKŲ TRANSPORTAS I KAZACHSTANĄ

Vilniaus ir kitų miestų spaudoje po kelių mėnesių pertraukos vėl pasirodė skelbimas: „Piliečiai! Vyksta organizuotas darbininkų telkimas į Kazachstano Plėšinių krašto, Estijos TSR statybas ir statybas Lietuvos TSR teritorijoje“.

Organizuoto darbininkų telkimo įgaliotinių adresai nurodyti keliuose Lietuvos miestuose, be to, esą, galima kreiptis ir rajonų Vykdomuosius komitetus. Tokio po būdžio skelbimų pasirodymas tenka laikyti ženklu — pagal gautus nurodymus vėl numatomai nauji jaunimo ir šiaip specialistų transportai ir pirmoje eilėje į Kazachstano plėšinių žemes. Gyventojų galbenimas, aišku, nebus laisvanoriškas.

Pagal Vilniaus Eltos pranešimą („Tiesa“ nr 125, geg. 30) gegužės 29 d. iš Vilniaus į Kazachstano plėšinių žemes išvyko daugiau kaip 200 Lietuvos statybininkų — tai mūriniai, betonuotojai, armatūrininkai, tinkuotojai, šaltkalviai, montuotojai, iš viso 12 specialybių darbininkų. Jie statysią grūdų elevatorių ir Kazachstane išbūsią pusę metų. E.

PERTVARKYTAS GENERALINIS KARIUOMENĖS ŠTABAS

Kanados kariuomenės vadovybės pertvarkymas, kuris seniau buvo paskelbtas krašto apsaugos ministerio Hellyerio, priėmus jį federaliniam parlamentui, jau įgyvendintas praktiškai: vieton trijų rūšių ginklų komiteto, generalinio štabo viršininku paskirtas oro maršalas Frank Miller. Be to, min. Hellyer gen. štabo nariais paskyrė — gen. G. Walshą, gen. J. V. Allardą, viceadmirolą K. Dyerą, vicemaršalą C. Annisą, gen. R. Moncelą ir vicemaršalą W. Beaną.

ONTARIO REFORMUOS 13-JĄ KLASĘ

Švietimo darbininkai ir tėvai visame Ontario palankiai sutinka pakeitimus, daromus dėl 13-tos klasės, kuriuos rekomenduoja specialus švietimo ministerijos studijų komitetas. Pakeitimai jau pradės veikti ir šį rudenį, ir būtent — lengvesnis 13-toj klasėj mokslas, trumpesni egzaminai, ir didesnis dėmesio kreipimas į mokslo metų darbus. Šie žingsniai palengvins paskutinių egzaminų spaudimą, leidžiant mokiniams daugiau koncentruotis laike mokslo metų, o ne temptis iš paskutinių jėgų rengiantis prie paskutinių egzaminų. Pakeitimai leis mokyklai pernešti savo atydą į visus mokinius, o ne rengti tik tuos, kurie rengiasi stoti į universitetus. Visas jaunimas turės galimybės mokintis tiek, kiek jie išgali. (CS).

● Paskolos studentams šiemet bus duodamos iki 1000 dol. metams. Nušimčius mokės federalinė vyriausybė. Quebec iš šios sišemos išiskyrė.

— Maskva per oficiozą pa reiškė nesutinkanti su Kipro — Graikijos anšliusu.

Laisvųjų Juristų Vakarų Berlyne surinktais duomenimis, nuo 1961 m. rugpjūčio 13 d., kai Sovietų „dėka“ Berlyne atsirado vad. „gėdos sienė“, Rytų Vokietijoje ir rytiniame Berlyne įvyko 3336 politinio pobūdžio suėmimai. Teismai paskelbė 2111 nuosprendžių. Buvo keturi mirties nuosprendžiai, 21 asmuo nuteistas kalėjimu ligi gyvos galvos. Užregistruota 937 nuosprendžiai — bausmės „mėginusiems pabėgti“ ir nuteisti 439 asmenys, nes jie skubėję bėgantiems į pagalbą.

Pagal „Liaudies Ūkio“ (nr. 6) duomenis ir Lietuvoje atliktus tyrinėjimus 1958—1962 metų laikotarpiu, radijo aparatų buvo išgijusi vidutiniškai kas antra darbininkų šeima, 25% šeimų pirkosi siuvamas mašinas, 15—20% šeimų — muzikos instrumentus, foto aparatus, dviračius.

1963 m. Lietuvos gyventojai buvo išgiję apie 28,000 televizijos aparatų, per 36,000 skalbimo mašinų, apie 7,000 šaldytuvų. Iš viso tais metais Lietuvos gyventojai turėję apie 150,000 televizijos aparatų. E.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

APSIGALVOKIME MOKSLO REIKALAI

MOKSLO METUS PRADEDANT

Oras vėsta, atostogos baigiasi — artinasi ruduo. Jau pasibaigė ir jaunimo vasaros, stovyklavimas. Mieste pagausėjo jaunimo, kuris būriuojasi, lanko krautuves, apsirūpina ir mokslui reikalingais dalykais. Krautuvės skelbia mokslininkui visokias nuolaidas ir silūo aprangą, mokslo prismones.

Mokslas — didelis ir svarbus reikalas. Juo pirmiausia turi susirūpinti tėvai. Mokslo svarbumas, kylant kultūrai ir ypač technikai, sparčiai kyla, didėja, plečiasi ir auga. Ateina laikai, kada menkiausių darbininku negalima bus būti be mokslo. Mechanizacija ypač reikalauja paruošto darbininko.

Atidengus atomo paslaptis, išaugo naujos mokslų šakos, kurios, pritaikomos praktiškai, reikalauja mokslininko darbininko daug žinių. Ar tinasi laikai, kai be mokslo žmogus negalės gauti niekur darbo. Todėl mokslui reikia skirti didelį dėmesį ir atsižvelgti į jo siektį.

Atsižvelgiant į visa tai, reikia priminti tėvams, nes jų yra pareiga vaikams paruošti gyvenimui, — kad jie visu rimtumu ir akyklumu žiūrėtų ir rūpintųsi vaikų mokslui ir sekti bei prižiūrėti, kad jie veltų laiko neleistų, o mokyti, siekti pažangos.

Tenka apgailestauti, kad didelės mūsų kolonijos nedaug išleidžia ir aukštuosius mokslus jaunimo. O jų galimybių yra. Tegul ir sunkiau tėvai dirba ketverius — penkerius metus, tegul ir susivaro kitomis išlaidomis, bet vaikus vis dėlto gali išleisti ir aukštuosius mokslus. (Žinoma, nereikia užmiršti kovos už tai, kad mokslai visiems vaikams būtų prieinamiausi — dovanai, už mokyklą nieko nemokant).

Kita vertus, vaikus reikia gerai prižiūrėti. Prižiūrėti, kad jie mokyti ir prižiūrėti, kad jie augtų kultūringais žmonėmis. Šita reikia pasakyti ryšium su šiuo kontinente dar neišgyventa klaidinga pažiūra; ką vaikas nori — tą ir daro. Tat jeigu vaikas nenori mokytis, tai ir nesimoko. Tokio nusistatymo pasekmėje daugelis mokslo visos darbas ir tam tikslui išleistos išlaidos nuveina neatšiekus jokių tikslų. Tėvai turi vaikus prižiūrėti, kontroliuoti ir pasielgti taip, kad vaikai tėvų klausytų. Tada ir darbas ir išlaidos atneš daug daugiau ir daug geresnių vaisių.

Atkreiptinas dėmesys, kad Kanadoje yra būtinos dvi kalbos — anglų ir prancūzų. Jeigu šiuo laiku galima išsiversti ir su viena kuria jų, tai ateityje jos abi bus reikalingos ir būtinos. Ypač Quebeco provincijoje. Tat Montrealio lietuviams ypatingas patarimas ir įtaigojimas: būtina vaikams išmokyti abi kalbas. Praktiškiausia yra taip daryti: į pradžios mokyklą leisti ir prancūzų mokyklą, o į aukštesnę — į anglų. Anglų kalbos visi išmoksta, ar jie lanko, ar nelanko anglų mokyklą, o prancūzų kalbos be mokyklos neišmoksta. Tie tėvai, kurie savo vaikus į pradžios mokyklą leidžia ir prancūzų kalbos mokyklą, yra patenkinti, nes jų vaikai išmoko abi kalbas.

Žinoma, nereikia užmiršti savo gimtosios kalbos, todėl visi lietuviai moraliai privalo savo vaikus siųsti į šeštadienines mokyklas, nes kaip lietuvių bendrinės kalbos tėvas, Profesorius Jonas Jablonskis sakė, reikia mokyti svetimųjų kalbų, bet gėda savosios kalbos nemokėti. Tam tikslui veikia šeštadieninės mokyklos. Nedaug jose sugaištama laiko, o nauda yra labai didelė. Nauda ne tik tai, kad kultūringai pramokstama lietuvių kalbos, apsipajįstama su Lietuvos istorija ir geografija, bet, kas labai svarbu, vaikai apsiungia pažintimis, draugyste ir gali kurti laimingesnes ir naudingesnes šeimas.

Tai yra nuosirdūs linkėjimai lietuviams tėvams.
J. Kardelis.

Spaudos apžvalga

ATSAKYMAS „LAISVĖS“ IR „VILNIES“ SATELITAMS

„Vienybė“ vis dar tebeapsimeta neatpažįstanti savo rólės kaip „Laisvės“ ir „Vilnies“ satelito. Nebent ji pretenduoja į pirmūnavimą?

Girnakalis paprasė įrodyti, iš kurių galima būtų spręsti, kad „Vienybė“ ar jis pats yra satelitai. Štai įrodymas. Prašome Girnakalį pasiskaityti „Vienybės“ 28 numeryje Girnakalio straipsnį apie prievartos darbus studentams ir bus aišku, kad Girnakalis savo skaitytojus moksina komunizmu. Moksina geriau, negu „Laisvė“ ir „Vilnis“.

Na, tegul sau mokina. Girnakaliui patinka prievartiniai „mokslo“ metodai, patinka totalizmas, tai jo reikalas. Bet teisinti Lietuvos okupantą — visai kitas reikalas. O juk svarbiausia yra okupacija ir prievartavimas, atėmimas tautai laisvės, jos sunikinimas.

V. Širvydas pasiryžo Kardelei mokyti anglų kalbos. Ačiū, Nebloga. Bet anot J. Jablonskio: gera kitas kalbas mokėti, bet gėda savosios ne mokėti. „Vienybė“ kol ji skaitosi lietuvišku laikraščiu, rodos, privalu mokėti lietuvių

Didelis vertingų dovanų paskirstymas!

„Nepriklausomos Lietuvos“ Bendrovė, susirūpinusi išplėsti spaustuvię iki komerciško darbo galimybių, kad galima būtų baigti su prašymu aukų, šią vasarą ruošia didelį vertingų dovanų paskirstymą, kuriame bus:

- 10, ar daugiau, ŽYMIŲJŲ DAILININKŲ MENO KŪRINIŲ.
 - 10 KNYGYNĖLIŲ, SURINKTŲ IŠ ŽYMIŲ RAŠYTOJŲ KŪRINIŲ.
 - 13 KOSTIUMŲ PER MAMERTO MAČIUKO SIUVYKLĄ, kiekvienas kuponas po 35 dol.
 - SIUNTINYS Į LIETUVĄ, APIE 150 dol. VERTĖS.
 - 10 „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ PRENUMERATŲ.
- Paskirstymui vykdyti siunčiamos bilietų knygelės — 3 bilietai už 1 dolerį. Vertybių paskirstymas bus ankstyvajį rudenį, specialiame parengime, kuris bus paskelbtas iš anksto.
- PAAIŠKINIMAI: Dailininkų pavardės ir jų darbai bus paskelbti kiek vėliau. Kostiumus užsisakyti galima bus ir

laiskais bet iš kurio krašto, per žymiojo siuvėjo M. Mačiuko siuvyklą, kurios skelbimai yra NL. Siuntinys užsakomas Montrealyje per p. Janinos Adomonienės siuntinių biurą, kurio skelbimai yra „Nepriklausomoje Lietuvoje“.

„Tautiečiai, gavusieji bilietų, maloniai prašomi atsiųsti savo kaimynų adresų. Visi maloniai prašomi dalyvauti dovanų paskirstyme.

Jau yra gauti kūrinių dailininkų: Romo Viesulo, Anastazijos Tamošaitienės, Antano Tamošaičio, Alfonso Dociaus, Česlovo Janušo. Pasižadėjo duoti artimoje ateityje: Halina Žmuidzinienė, Alfonsas Vazalinskas, Gytis Vazalinskas, Adolfina Zubienė, Pranas Baltuonis. Kitų dar laukiama.

Naujai pasižadėjo kūrinių paaokoti šie žymieji mūsų dailininkai, jau pagarsėję ir Amerikoje: Vytautas K. Jonynas ir Viktoras Vizgirda. Tat dovanų, svarbių, vertingų ir įdomių, kurios praturtina šį reikalą, bus itin gausu. Kituose NL numeriuose duosime platesnį atskirų faktų aprašymą kai jie galutinai paaiškės.

IR UŽDARYMAS

Šiandien laužas degė aikšne, didesne, gražesne ugnim. Liepsnos, tartum didelės paraudusios rankos, siekė į dangų, pasvyravusios nyko tamsėjančio ir pilko vakaro prieblandoje. Šis laužas skyrėsi iš visų kitų laužų. Paskutinis šių metų laužas. Atsišveikinimo laužas. Visų laužų laužas. Jis ne tik šildė, bet ir apšvietė aplink susėdusio skautiškojo jaunimo veidus, o kartu džiugino mažųjų paskūtyčių ir vilkiukų viltį žadančias akutes.

Lakštingalos, Neužmirštuolės, Berželės, Bangos ir kitokiais vardais pasivadintus skiltys dainavo, šoko tautinius šokius, vaidino, rodė linksmas išdaigas. Viso šito viduryje stovėjo skautė Elvyra Mikalajūnaitė. Ji laužavėdė, šokių vadovė ir bendrai programos meistrė. Jos pasišventimas pareigoms ir darbe buvo jaučiamas kiekviena me žingsny.

Tėvo Vaisnio išmokintos dainos ir jo vadovaujamos skambėjo gyvai ir linksmai, o simfonija „Aš esu muzikantas“ liks ilgam prisiminimui. Dvi valandos prabėga greit. Atsišveikinimo rate duodame vieni kitiems rankas — „Ateina naktis“.

Rami gaida jungiasi su medžių ošimu, ežero bangomis ir amžinąja gamtos melodija. Įspūdinga ir žodinga Tėvo Vaisnio atsišveikinimo giesmė švelniu baritonu nuskamba mišku pašlaitėmis, ežero kloniais, atgarsiu grįžta į jaunimo širdis, primindama vienos vasaros gražiai praleistas prošvaistes.

Sekmadienio rytas nešė naujus išpučius. 11.30 val. paskutinės pamaldos gamtoje. Tėvo Vaisnio pamokslas skiriamas skautų įkūrėjo Baden Paulio įdėjoms apibūdinti. 12 val. iškilmingas vėliavos nuleidimo aktas. Stovyklos vadovybė, gražiai išsiriavusios uniformuotų skautų ir skaučių gretos, svečiai užpildo iškilmių aikštę. Prasižada raportų išdavimas ir

priėmimas. Stovyklos komendantas S. Geležūnas skaito įsakymus stovyklai. Sužinome, kad nemažas skaičius skautų ir skaučių išlaikė egzaminus ir jiems suteikiama garbė daryti priesaiką ir aukštesnes pakopas. Tas čia pat prie tautinės trispalvės ir buvo atlikta. Didelė dalis paskūtyčių ir vilkiukų pakelti į aukštesnius patyrimo laipsnius. Iš įsakymų taip pat sužinome, kad geriausia šių metų skaute prižainta Virginija Murauskaitė. Geriausias skautas Arūnas Ališauskas. Geriausias paskūtytės Audronė Kudžmaitė ir K. Baradinskaitė; geriausias vilkiukas Šarūnas Norvaiša. Visi apdovanoti gražiomis dovanėlėmis.

Teko sužinoti ir vadovų paskirstymas darbais bei atsakomybe. Apart stovyklos vadovės I. Lukoševičienės ir stovyklos dvasios vadovo Tėvo Vaisnio, berniukams vadovavo ir kartu stovyklos komendanto pareigas ėjo S. Geležūnas, jo adjutantas R. Piešina; Vilkiukų vadovas Gintaras Adomonis, jam talkino A. Bulota. Mergaičių vadovė Aušra Lukoševičiūtė, adjutantė Ramunė Kudžmaitė. Paskūtyčių vadovė Danutė Zubaitė. Sporto — Vilija Bitnerytė. Jaučiu, kad dalis darbščiųjų pareigūnų lieka nesuminėti. Sužymėjau tik tuos, kuriuos paskubomis teko sužinoti.

Iš svečių turiningu žodžiu stovyklą pasveikino Skautų Tėvų Rėmėjų K-to p-kas V. Žižys ir KL B-nės Seimelio p-kas K. Andruškevičius. Komendantas perskaito KL B-nės stovyklos reikalams vadovo Pr. Rudinsko laišką. Iš jo sužinome stovyklos trūkumus ir ateities darbus, kurie veda į gražią, viltį žadančią, ateitį.

Vėliavą gerbk! Tautos himnui skambant lėtai, įėjo supama, trispalvė leidžiasi ir moja, tartum sakydama: Iki pasimatymo sekančią vasarą. L. Girinis.

Lietuviai veikia visur

J. Amerikos V. AMERIKOS IR KANADOS LIETUVIŲ EVANGELIKŲ jaunimo suvažiavimo metu, kalba. O lietuviškai p. Tysliavienė gangsterį Albiną Morką užgrybė taip, kaip buvo pacituota iš „Vienybės“: iš Morkaus buvusi sužinota teisybė apie „veiksnius“, ALTA ir kad Morkus tikrai nemeľuoja. Tat „Vienybės“ redaktoriams vieton Kardelį mokinus anglų kalbos, patiems reikėtų geriau pramokti lietuvių kalbos.

rugsėjo m. 5 ir 6 dd. YMCA Camp Ravenswood, prie Lake Villa, Illinois, skaitys paskaitas Alvudo Isteigėjas Dr. Jonas Adomavičius, Valdemaras Bylaitis, Algimantas Kleinaitis, Lietuvių Tėviškes parapijos klebonas kun. Anasas Trakis ir pedagoginio literatūros instituto direktorius Domas Velička.

STUDIJŲ DIENOS DAINAVOJE

Dainavos jaunimo stovykloje prie Manchester, Mich. rugsėjo 9 — 16 dd. buvo studijų savaitė. Anksčiau

K. L. BENDRUOMENĖS REIKALAI

DEŠIMTOJI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Kaip jau anksčiau buvo minėta, šiemet Kanados Lietuvių Diena įvyks Hamiltone.

Hamiltonė įvyko pirmoji Lietuvių Diena ir dabar, po eilės metų, čia vėl įvyks dešimtoji Lietuvių Diena.

Rengimo Komitetas jau seniai pradėjo savo darbą, bet užėjus vasaros karščiams ir atėjus atostogų sezonui, visi parengiamieji darbai nevyko perdaug sparčiai.

Bet jau daug kas yra padaryta ir dabar atostogų sezonui pasibaigus, bus galima atlikti visi baigiamieji rengimo darbai.

Šeštadienio šokiams yra gauta didžiulė Hamiltono kareivinių salė, ta pati, kurioje šokiai vyko ir praicitą Lietuvių dieną. Šokiams gros Vytauto Babecko vadovaujamas lietuviškas orkestras, šokių metu vyks loterija ir visokios kitokios įvairenybės.

Sekmadienio programos meninėje dalyje dalyvaus: sol. D. Stankaitytė, sol. J. Vaznelis, sol. V. Verikaitis ir jo vadovaujamas Hamiltono A. V. parapijos choras. Taip pat dalyvaus ir tautinių šokių grupės.

Lietuvių Diena įvyks Padėkos dienos savaitgalį, spalio mėn. 10, 11 ir 12 dienomis.

Tada oras bus jau vėsus,

jau nieko nebevargins vasaros karščiai ir bendrai po visų vasaros malonumų ir važiavimų bus įdomu vėl visiems pasimatyti.

Taigi, jau dabar planuojame tą savaitgalį praleisti Hamiltone. Hamiltono lietuviai visų mieliau laukia ir visus maloniai sutiks.

Hamiltonė juk visada, lyg namie, jaučiasi Toronto lietuviai, su Montrealiu, taip pat, kiek čia visokių giminytės ir draugystės ryšių!

Niagaros pusiasalyje gyvenantiems čia viskas taip arti, tiesiog ranka pasiekiami.

Taip pat ūkininkai: tabako augintojai ir kiti, jau bus nuėmę derlių, na ir čia jiems po sunkių vasaros darbų bus tokia puiki proga dalyvauti šioje didžiulėje šventėje.

Bendrai iš visos apylinkės ir tolimų vietovių visi lietuviai yra mieliau laukiami.

Dienos reikalais viskas bus smulkiai pranešama Kanados ir Amerikos lietuvių laikraščiuose.

Jeigu kas norėtų taisyti reikalais ką nors smulkiau sužinoti, prašome rašyti ar skambinti, Dienos rengimo komiteto pirmininkui, K. Mikšui, 18, Barton Street W., Hamilton, tel. JA 9-8593.

Rengimo Komitetas.

spaudoje skelbta programa buvo išpildyta beveik visa, išskyrus numatytą rugpjūčio 9 d. literatūros vakarą. Ta proga stovyklą aplankė apie 200 žmonių. Šalia gausių detroitiečių, iš Montrelio, Toronto, Čikagos, Clevelando, New Yorko, Filadelfijos, Bostono, San Diego ir viena panelė iš Australijos. Rugsėjo 9 d., į atidarymą, buvo atsilankęs JAV LB v-bos p-kas Jonas Jasaitis, o savaitės vidury porą dienų sveičiavosi PLB vyr. v-bos p-kas J. Bačiūnas. Taipgi dalyvavo dail. Adomas Varnas su ponia, dail. Juozas Pautienius, St. Barzdukas, Dr. Il. Gražytė iš Montrelio, dr. Jonas Balys iš Vašingtono, LE red. dr. Juozas Girmius ir eilė kitų žinomų žmonių. Buvo septynių jaunesnių menininkų paroda (Aleksa, Krištolaitytė, sesuo Mercedes, Smalinskienė, Sodeikienė, Trinkūnas ir Žumbakienė), o taipgi su nauja programa įdomiai pasirodė čekagieškis „Antrasis kaimas“ (A. Almenas, R. Aninkevičius, V. Demereckis, G. Procuta, R. Stakauskas, R. Stravinskaitė, B. Urbonas ir R. Vėžys, A. Nakas.

nauzu šeima atsikėlė iš Venecuelos; iš New Mexiko atsikėlė kun. S. Barčaitis; Uldukių šeima atsikėlė iš Tacoma; Germintų šeima atsikėlė iš Bostono; Antanas Galdikas atsikėlė iš Vancouverio, Kanados.

LOS ANGELES

SV. KAZIMIERO

PARAPIJOS MOKYKLA

turi tą pirmenybę, kad joje be anglų dėstomosios kalbos, visi lietuvių vaikai kasdien turi ir lietuvių kalbos pamokas. Todėl visi lietuviai turėtų veržtės į šią mokyklą ir ją galimai daugiau pasinaudoti. Mokslo metai šv. Kazimiero Mokykloje prasidės rugsėjo 8, 9 val. ryto.

Prie parapijos veikia ir šeštadieninė lituanistikos mokykla, kuri šį rudenį pradės 16-sius mokslo metus. Joje darbas prasidės šeštadienį, rugsėjo 12, 9 val. ryto.

Argentina.

LIETUVIŲ FIRMA GAMI NA CINZANO DĖŽUTES

Padirbės pavyzdžius, laimėjo konkursą Bruno Eidukonis ir Jonas Aleškevičius puošnių Cinzano dėžučių gamybai. Pirmutinis užsakymas gautas putresnio milijono pežų sumai.

B. Eidukonio fabrike Sarrandi, reikalingi pirmos eilės staliai, naujiems užsakymams pildyti.

Bendruomeninės temomis.

JAV Lietuvių Bendruomenė

2.

5. Kokie nauji JAV B-nės planai, sunkumai ir kliūviniai?

Lietuvių Bendruomenės organizacija veikia nebe pirmus metus, jau turi patyrimo ir turi planą ateities darbams. Tad apie visai dar naujus planus vargu ar galima kalbėti. L. B-nės organizacijos svarbą ir tikslus gal ryškiausiai galima pajusti pasidairius po Pasaulio Lietuvių Archyvą Čikagoje. Kiek ten jau sukrauta dešimtmečius veikusių ir jau mirusių įvairių lietuvių draugijų vešliavų, jų veikimo apyskaitų ir tt! Tai lyg Nevados valstybėje viduokliai miesteliai ir miesčiai. Tačiau kada tenai žmonės kūrėsi, statėsi namus, trūsė, o šiandien ten lyg kokie viduokliai stūkso gyventojų ne tekę tušti namai, tuščios gatvės, tuščios apylinkės. Ir mums lietuviams išeišiams gresia panašus likimas, jei ne apsiungsime visi ir jei nesudarysime tvirtos ir atsparios tautinės organizacijos. Vienietais lietuviška organizacija, kuri plačiu mastu siekia lietuvių apjungti ir ilgiems ateities laikams išsaugoti, yra Pasaulio Lietuvių B-nė. Ką J. A. V. B-nė daro ir į kur ji tiesia tolimesnį kelią, parodo L. B-nės atlikti ir tebedirbami darbai apyskaita. Trumpai suglaustą tą apyskaitą pravartu kiekvienam žinoti ir atsiminti. Štai kas paskutiniaisiais metais buvo padaryta ar bus artimiausiu laiku daroma.

1. Globojamas Pasaulio Lietuvių archyvas Čikagoje. 2. Buvo 1962 m. suruoštas Čikagoje II Kultūros Kongresas. 3. JAV ir Kanados lietuvių Tautinių Šokių šventė su ruošta Čikagoje 1963 m. 4. Surošta 1963 m. ekskursija į Europą. 5. Paskirta kasmetinė 500 dol. premija jaunimo literatūrai skatinti. 6. L. B-nė talkininkauja Lietuvių Dienai New Yorko Pasaulinėje parodoje suruošti š. m. rugpjūčio 23 d. 7. Ruošiama 1966 m. Čikagoje Trečioji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventė.

8. Ruošiama š. m. rugpjūčio 9—16 d. jaunimo studijų savaitė P. L. B-nės pirminko p. Bačiūno sodyboje. 9.

Ten pat š. m. rudenį ruošiamas lituanistikos mokyklų mokytojų suvažiavimas. 10. L. B-nės švietimo Taryba rūpinasi lituanistinių mokyklų veikimu ir jų veikimą derina, o tų lituanistinių mokyklų J. A. V-bėse veikia: 53 lituanistinės mokyklos su 3125 mokiniais ir 221 mokytoju; 4 vaikų darželiai; 1 lituanistiniais kursais; 2 aukštesnės lituanistinės mokyklos; 1 Pedagoginis Lituanistikos Institutas su korespondencinių kursų skyriumi; atrinktos ir perduotos kultūros fondai 9 knygos, skirtos vaikų amžiui, kad jas išspausdintų. 11. J. A. V. L. B-nės Kultūros Fondas baigia išleisti labai svarbią trijų tomų prof. V. Biržiškės lituanistinę knygą „Aleksandrinas“; leidžia lietuvių kalbai tobulinti skirtą žurnalą „Gimtoji Kalba“, išleido lituanistinėms mokykloms 6 vadovėlius; ruošia Donelaičio „Metų“ plokštelę, kurią įkalbės mūsų žymūs aktoriai H. Kačinskis.

Kaip matome, JAV L. B-nės daug svarbių lituanistinių darbų atlikta, atliekama ir dar daugiau bus atlikta. Tiems darbams reikia ne tik įgudusių ir L. B-nės idėjai pasižvelgusių darbuotojų, bet reikia dar ir lėšų. Deja, tos lėšos iki šiol tebuvo tik vargo ašaros. Štai, pav., už praėjusius metus L. B-nės Valdyba iš visos Amerikos lietuvių tegavo B-nės reikalams skiriamą solidarumo mokesčio vos 3,373 dol. 43 ct. Tik tiek! Turint galvoje, kad šiais metais L. B-nės Tarybos rinkimuose balsavo 7,566 lietuvių, tai, paėmus vidurkį, kiekvienas L. B-nės narys bus paaukojęs lietuvių išlaikymui per L. B-nės C. valdybą, per visus praėjusius metus tik po 44½ cent! Galima būtų tik pasijuokti, jei patsai L. B-nės darbas nebūtų mums tiek reikalingas. Štai, Pone Redaktorai, kokie sunkumai ir kliūviniai guli ant lietuviškosios Bendruomenės kelio.

6. Kokios naujos problemos iškilo suvažiavime?

Tikrai naujų ir netikėtų problemų nebuvo. Didžiosios problemos jau seniai žinomos; tik kai kurios iš jų vis auga, vis sunkesnės kas met darosi. Viena iš pačių didžiųjų problemų, tai mūsų jaunimo išsaugojimas, kad jis liktų lietuviškas ir savo tautai ištikimas. Šis klausimas L. B-nės darbuose visą laiką kaip kokia raudona gija draikosi ir visų bendruomenininkų dėmesį į save traukia. Visiems sunkus rūpestis, ką daryti? Tautiškumo dvasia į jaunųjų širdį ir protą ateina tik iš šeimos ir mokyklos. Jei šių dviejų pagrindinių šaltinių vaikas ar jaunuolis - jaunuolė neturi, visi kiti šaltiniai liks beveik be reikšmės. Šitą tiesą bendruomenininkai supranta ir ieško tinkamų kelių, tik vis sunkiau darosi tų kelių surasti. Vis

daugiau atsiranda šeimų, kuriose tautiškumo švyturys blėsta. Savų lietuviškų mokyklų, kuriose pagarbiamai skambėtų mūsų gimtoji kalba, kaip ir neturime. Dar neseniai rodėsi, kad lyg ir turėjome Čikagoje lietuvišką mokyklą mergaitėms. Mokykla buvo pastatyta lietuvių pinigais; aukos buvo renkamos lietuviškai; ne kokios ten kitakalbei mokyklai. O ko gi dabar ten susilaukėme ir toje mokykloje? Pačios lietuvių tės mokytojos, toje tariamai lietuviškoje mokykloje šiemet uždraudė seną mūsų tautišką giesmę bei lietuviškai giedamą maldą.

Kas iš to, jei šis ir panašūs kiti įvykiai bus įamžinti ir atities laikams įrašyti į mūsų Tautos nesibaigiančią erškėčių kelio istoriją. Štai ir kitas skaudus pavyzdys. Š. m. rugpjūčio 23 d. New Yorko ruošiamą Lietuvių Dieną. Suvažiuos tūkstančiai lietuviško jaunimo; tai iš visu, net iš tolimų kampų lietuviški chorai bei tautinių šokių grupės. Tai diena atžymėti ir jai prisiminti buvo vadovų sugalvota lietuviška ženklelį išleisti. Net konkursas buvo paskelbtas. Tasai ženklelis jau pagamintas ir platinamas. Bet ką gi tasai ženklelis primins tam, kas jį nešios? Kuo bus pasižymėta? Deja, kaip sunkus akmuo užgula, kai į tą konkursinį ženklelį pasižiūri: iš jo išmesta lietuvių kalba; nė elgetos — kampininko teisių jai nepalikta. O kas gi tati padarė? Tai mūsų pačių rankomis padaryta, savanoriškai. Gal tam, kad koks

nors ir svetimkalbis vienas antrą ženkluką nupirktų? Jeigu taip, tai lietuvių kalba iš ženkluko parduota už keletą dolerių!

Kiek plačiau atsakiau į man pateiktus klausimus, nes manau, kad JAV Liet. B-nės rūpesčiai ir jos vargai, ne svetimi ir Kanados lietuviams.

NL red. nuoširdžiai dėkoja už plačius atsakymus svarbiu bendruomeniniu klausimu.

GERIAUSIOS SAVIJAUTOS RAŠYTOJAS

Lietuvoje kuriančiam rašytojui Jonui Dovydaičiui liepos 12 d. sukako 50 metų amžiaus. Ta proga „Literatūra ir Menas“ (nr. 28) paskelbė pasikalbėjimą su Dovydaičiu. Jis teigė, kad „proza negali atitrūkti nuo komunizmo statybos uždavinių“. „Tiesoje“ (nr. 162, liepos 12) paskelbtame A. Pocius straipsnyje nurodoma, kad J. Dovydaičis liko ištikimas savo pagrindiniam kūrybos principui — „operatyviai atsilipti į karščiausius ir reikšmingiausius dabarties įvykius. Jis myli svaiginantį ir mūsų žemę keičiantį tempą...“ Paklaustas apie savijautą, rašytojas atšovė — „geresnės nereik“. Liepos 11 d. vad. Aukščiausiojo Sovieto įsaku, už „nuopelnus, vystant lietuvių tarybinę literatūrą ir socialistinę kultūrą“ J. Dovydaičiui buvo suteiktas nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardas (beje, Lietuvoje žmonės sako „pasiplėnūsio“ — E.).

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

JAV—SSR RUNGTYNĖS KALIFORNIJOJE

RAŠO ALGIRDAS GUSTAITIS, HOLLYWOOD, USA.

PRAŠAU PASIKALBĖJIMO SU LIETUVIAIS

SPORTININKAIS

(Tęsinys)

Surandu lietuvių sportininkus, atvykusius su Sovietų Rusijos sportine rinktine. Norėčiau su jais pasikalbėti, bet turiu gauti jų vadovų leidimą.

Prieina pora amerikiečių korespondentų ir prašo paklausti to ar kitko. Be abejo, sovietų sporto vadovai mato, kad amerikiečiai apstoja mane kažko prašo. Prieina ir jie. Gera proga paprašyti. Jie pasidaro tarpusavyje, pasižiūri į lietuvių sportininkus, paklausia, ar jie norėtų su manimi pasikalbėti. Tie nesišaušia, ir gaunu sutikimą. Net leidžia juos, po vakarienes pavėžinti po miestą.

Treniruotės vyksta porą valandų. Lietuviai, kaip visi sutrukdomi ir neturi laiko. Pradedu būkštauti, ar va daviai nepakeis savo nuomonės ir treniruotės pasibaigus paliks mane vieną.

Apilink mane vis maišosi už sienos spaudos vyrų. Bet nė vienas iš Sovietijos atvežtas nesileidžia į ilgesnes kalbas. Tuoj prisistato vertėjas. Klausia, kokiai spaudai rašau.

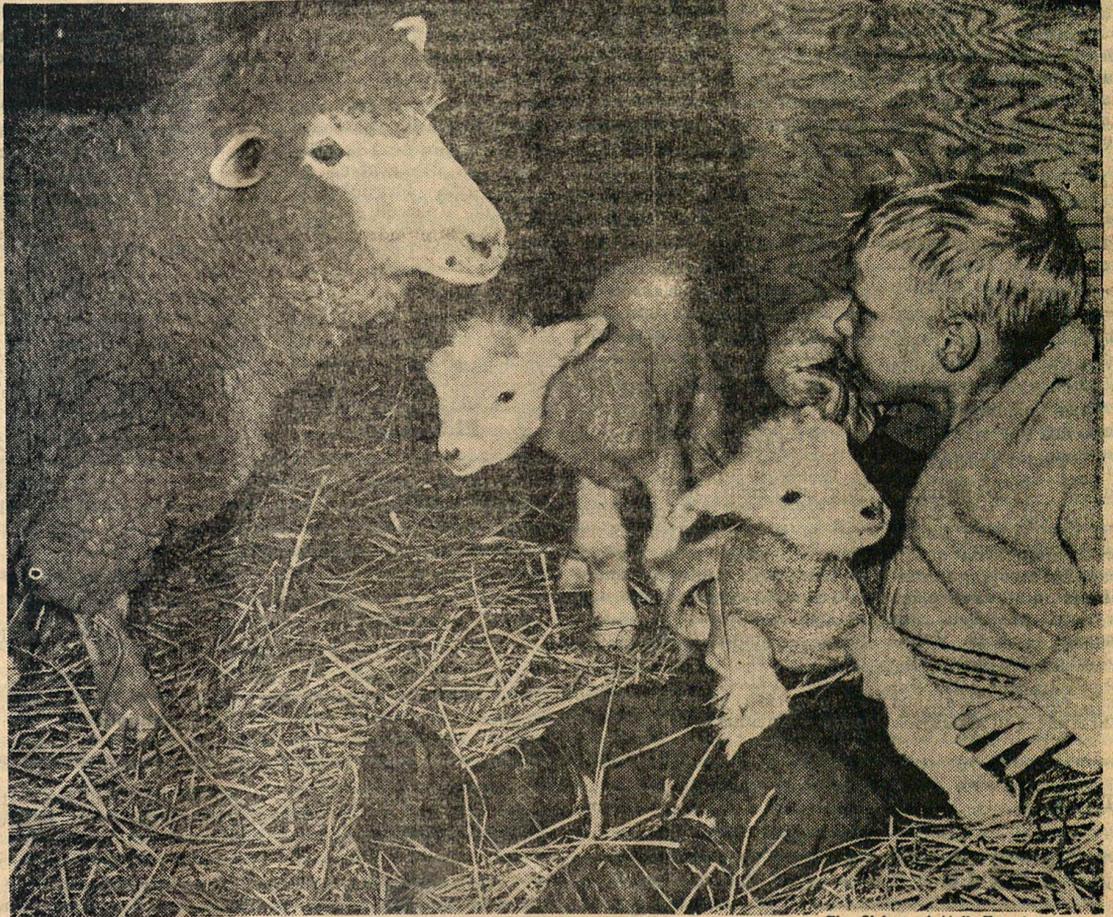
Atrodo jiems labiau rūpi argentinietiška spauda. Pasakau porą adresų Buenos Aires, neužsimindamas lietuvių. Paklausia mano tautybės. Nejuokau, kad negi mes poitikuoti susirinkome. Sportas, jaunystė, pergalė mums terūpi, nesvarbu kuria krašte bebūtume, nesvarbu ant kokio vyriausybės stadijono besėdėtume. Ar ne, draugai?

Nepažįstamieji ateina, nu eina.

Sovietų atsivežtieji sportininkai dėvi išskirtinai blogos rūšies raudonus marškinius, su viduryje pritvirtintu anų valstybių ženklu: varpos, pjautuvus, kūjis. Stebina pritvirtinimo būdas: valstybinis ženklas, batų tepalo dėžutės didumo ir maždaug trečdalis storumo, savotiškai prikljuotas, prisegtas. Tai įrodo baisų atsilikimą sovietinės audimo pramonės, neturėjimą mašinų spalvotiems marškiniams spausdinti!

Ne lietuvių, kitų teirau-

Nukelta į 6-tą psl.

The Globe and Mail, Toronto

Baiminga motina daboja savo Ferguson i Christopher ūnų š Kičenerio, kada jis laiko tik gimusį avinuką Kaledonijoje. Ši avių šeima dalyvaus Kanados parodoje Toronte. (CS).

Pažinkime save ir kitus.

DONELAIČIO LIETUVA

PETRAS BŪTENAS

5.

VYZLAUKIAI.

Donelaičio „Metuose“ gal būtų Vyž+lauk+iai šie numatomi: Vyžupėnai 1, Vyž+up-ėnai, vok. Wiszupoenen, kaimas Vištyčio ežero vakariniame krante, Galdapės aps. žiemryčiuose, o dabar bus Stalupėnų aps. pietryčiuose, nes Galdapės beveik visa apskritis Lenkijos kažkodėl užimta. Froelich, 21 ir 29 p. nurodo: 1558 m. Wischubinne ir Wiszupenne (O. Barkowski, Die Besiedlung des Hauptamtes Insterburg etc. 1525—1603, — Prussia žurnalas. Königsberg. 1928; 225 p.) — Hubenszchosliste 1716 metais Wiszupenne (Missischen Sch. A., o Misiškiai, Mis-isk-iai, vok. Missischken, kaimas stovi šiauriau Vyžupėnų ir Vištyčio ežero irgi vakariniame krante, netoli Vištyčio mstl.), In Wyste Schubinnen des Dorfverzeichnisses 1590 metais yra Wiszupenne, kurių šiandien nebėra. — Schubinn-en lietuviškai būtų *Sub-n-iai ar *Sub-yn-ai. Yra

Sub+lauk+iai, vok. Schublaube, kaimas Gumbinės aps. Nemerkiemo par. (Klv. 60 p.), maždaug 18 km į žiemvakarius nuo Tolminkiemio, bet tai bus jau kita gyvenvietė. 1558 metų Wisch-ub-inn-e ir Wisz+ub-inn-e tikrai atstovaus lietuviškai vietovardžio lyčiai *Vyž+up-in-ė ar -iai. Froelich, 21 p. Wyszupę upėvardį sieja su Vyžupėnų kaimovardžiu; taigi, ten turėjo būti Vyž+up-ė 1, upelė, tekinti į Vištyčio ežero pietvakarių šoną. Vyžupė ir Vyžupėnai yra Romintos girios žiemryčių šone ir lietuvių plačiai gyvenamoje apylinkėje. Nuo Tolminkiemio bžk. už 18 km į rytus randame Vištyčio ežerą. Tas viskas yra M. Lietuvoje.

Pietryčiau Vyžupės ir Vyžupėnų jau D. Lietuvoje teka Vižainis 1, iš Vižainis, -io 1, ežero tuoj por Vižainis 1 arba Vižainys 3b, lenk. Wizańny, mstl. (Anž.) — Vištyčio ežero pietinis itakas kartu su pasienine Juodupė 1, upelė, kurie yra Suvalkų trikampio žiemvakariniame vad. „Vižainio karidorioko“. O žinome, kad D. Lietuvos Suvalkų trikampis (Suvalkų ir Augustavo apskritys) atsikūrusios Lietuvos valstybės nepriklausomybės kovų laikotarpyje yra Lenkijos atimtas iš Lietuvos, nors jis nuo seno visas lietuvių gyvenamas. „Vižainio karidorioko“ Lenkija labiau-

siai ir pavojingai šiaurės link yra įsispraudusi į Lietuvą. Gi neseniai Sov. Rusijos sutikimui ta pati Lenkija, peržengdama potsdaming liniją, yra įsibrukusi M. Lietuvoje vakariu „Vižainio karidorioko“ kokių 4—5—6 kilometrų į šiaurę, taip pat į grynai lietuviškas apylinkes, visą Romintos girią su jos pakraščiais iš lietuvių atimdama. Bet atrodo, kad Vyžupės upelė ir Vyžupėnų kaimas lietuviams dar Lenkijos neatimtas.

Nors „Metų“ poemos Vyžlaukių valsčius tikrai nežinomas kur, bet Donelaitis galėjo turėti galvoje minėtąją plačią apylinkę apie Vištyčio ežerą M. Lietuvoje, siekiančią patį Tolminkiemį ir jėinančią į Romintos girią, kur tų šaknies Vyž- bei Viž- vietovardžių drašiai maišomasi. Tos šaknies vietovardžių ir daugiau yra M. ir D. Lietuvoje. Jų yra nuo vyž a 2 = vyž e n a 1 „karinis apavas LK V“, bet kai kurie jų, ir daugiausia, yra grynai žemėvaizdiniai, kaip ir šičia minėtieji. Pastarojo atvejo vietovardžių visoje baltų žemėje plačiai esama, kad net jie siekia ir Dniepro augstiausio baseaną, taigi nuo Kievo mst. padniepriais į šiaurę.

Kiek vėliau būtų galima parašyti ir apie Romintos girios likimą, potsdaminės linijos

naują iškreivimą, net pavoju Tolminkiemio lietuviškai apylinkėi bei Donelaičio kapui.

Čia grumiasi ir grūdasi du okupantai — S. Rusija ir Lenkija, tokioje okupacijoje, iš visko matyti, lietuviams bejęgams ir atimto balso esant. — Kas slavams baltai?! — baigti juos sunaikinti panslavizmo, sumišusio su komunizmu, šlovei ir gerovei, kol kas lemtiną atsitikis staigiame istorijos ir gyvenimo posūkyje.

Kalbant apie aną D. r M. Lietuvos juostą, — Lenkija čia jau nuo senovės veržiasi siauru pradžiai pleištu. „Vižainio karidoriokas“ nėra jau tiek menkas reikalukštis, kad lietuvis neapsiimtų jo iširti ir pažinti. Aure, prie to „Vižainio karidorioko“ (D. Lietuvoje) Lenkijos jau prisiplaktas „Romintos girios karidoriokas“ (M. Lietuvoje, ir tuo būdu pasaulyje nuo amžių koridoringiausias Lenkijos valstybės dar vienas „karidorynas“ mūsų žemėj vakar užvakar atsirado, kurį yra galima pavadinti „Vižainio — Romintos karidorioku“, nauju Lenkijos trapmlinu į šiaurę Nemuno vidurupio link tarp M. ir D. Lietuvos.

P. S. Šaltiniai žinjoms yra tie patys, kur prie Kr. Donelaičio straipsnio „Nepriklausomos Lietuvos“ š. m. 2—7 nr. paskelbti. 1964. I. 16. Donelaičio metai.

KULTŪRINĖ KRONIKA

APIE DAILININKUS A. A. TAMOŠAIČIUS

ilgoką straipsnį paskelbė Maureen Bailey „The Ottawa Citizen“ laikraštyje, būdinant jų asmenis, jų kūrybą, jų darbus ir abiejų idėjų atvaizdus.

Rašoma, kad abu dailininkai eina skirtingais keliais ir dirba skirtingus darbus. Pažymėta, kad Pasaulinės parodos New Yorke dalyviams p. Tamošaitienė pagamino 50 tautinių drabužių. O p. Tamošaitis ruošiasi savo darbų parodai Ottawoje.

Pažymima, kad gyvendami apie 10 mylių nuo Kingstono, dailininkai nė kieno nevaržomi laisvai gali kurti.

DAILININKO ANTANO TAMOŠAIČIO

darbų paroda organizuojama Ottawoje rugsėjo 13 dieną. Dailininkė Anastazija Tamošaitienė yra pakviesta Londono universitetui dėstyti gobelenų kursą. Buvo kviečiama praėjusį pavasarį, bet dėl daugybės darbų, negalėjo, to dėl tas kursas atidėtas iki sekančio pavasario.

DONELAIČIO MINĖJIMAS LIETUVOJE

buvo daromas Vilniuje, Karaliaučiuje, kurį okupantas pavadino Kaliningradu ir Tolminkemyje, kurį okupantas pervardijo į Čistye Prudy.

Karaliaučiuje buvo literatūros vakaras, o Tolminkemyje atidengta paminklinė lenta — granito akmuo su įrašu. Minėjimo k-to pirm. K. Korsakas prasmingai kalbėjo: „Tegu vis platesnis taks veda žmones į šį kalnelį — gyvą, pačios gamtos ir istorijos sukurtą Kristijono Donelaičio paminklą“. Ypač, kad Korsakas dar priminė: „Nuo šio neaukšto kalnelio poetas žvelgė toli į gimtąsias apylinkes ir į visą Lietuvą“.

Deja, ir Korsakas neįsėdrijo pasakyti, kad Tolminkemyje tai yra Lietuva. O V. Reimeris, davęs iškilnių aprašymą, pripliauskė lietuvių nevertų pliauškalę. Kaip gi bjaurus tas pašliaužiniskas batliaužinimas.

LIETUVIŲ FILMAI

Leningrade vyko pirmasis Sovietų Sąjungos kino filmų festivalis. Rodyti visų Sovietijoje veikiančių kino studijų darbai. Lietuvoje gaminama filmus atstovavo prieš kelis metus pastatyti „Žin gsniai naktį“ (rež. R. Vabalas), dokumentinė, antireliginė kino apybraiža „Juodoji procesija“, rež. A. Žebriūnas ir kino kronika (žurnalas).

NAUJI LEIDINIAI LIETUVOJE

Lietuvių grafika 1963 m. išleista R. Gibavičiaus apipa vidalinime, albumas su 93 re produkcijom.

Petras Rauduvė. Grafika. Išleistas leidinys su 40 gravūru.

Kajetonas Šklėrius, akvarelų leidinys — 32 spalvotos reprodukcijos.

GRUPĖ LIETUVOS RASYTOJŲ

nutarė „šefuoti“ Punsko lietuvius — siųsti jiems knygų, vaizdų pjesių, gaidų, paveikslų ir tt. Į „šefuotojų“ pareigą įeina ir lankymas bei literatūros vakarų ruošimas, bet ar lenkai išleis?

DARIAUS IR GIRĖNO PALAIKŲ RADO IR PALAIDOJO

„Literatūra ir Menas“ ir „Tiesa“ rugpjūčio 13 dienos numerį rašo, kad šių metų rugpjūčio 12 d. 14 valandą Kaune iš Medicinos instituto rūmų paimti Dariaus ir Girėno palaikai ir nuvežti į Aukštuosius Šančius, kur palaidoti Karių kapinėse.

Palaikai rasti Medicinos instituto rūsyje įmūryti į sieną. Tą padarė žmonės, bijodami, kad prasidėjus karui palaikai nebūtų sunaikinti ar kur nors išvežti.

Specialistai nustatė, kad palaikų antrą kartą kremuoti negalima ir todėl nutarta juos palaidoti tokiame stovyje, kokiam rasti. O rasti visai neseniai. Kaip žinoma, palaikai buvo paslėpti žmonių, kurie išvyko iš Lietuvos. Todėl ilgai jie nesurasti. Reikia spėti, kad kas nors bus prasi taręs ir nugirstas.

Laidotuves buvo iškilmingos. Kalbėjo: J. Marcinkus, maj. J. Žiburkus, pabrėžęs, kad lakūnai „buvo greičiausia hitlerinio fašizmo auka“, J. Dovydaitis, Dariaus moksladraugis maj. A. Urbšas. Visi, žinoma, melavo, kad „pažangieji“ sudėjo jų skridimui aukas, varė propagandą už „tarybinę tėvynę“, prieš „buržuaziją“ ir tt.

LERMONTOVO MINĖJIMAS

Spalio 15 d. visoje Sovietijoje ruošiamasi paminėti rusų poeto M. Lermontovo 150 gimimo metines. Šalia centrinio jubiliejinio komiteto Maskvoje, Lietuvoje sudarytas vad. respublikinis minėjimo komitetas. Komiteto pirm. — poetas A. Maldonis, nariai — šalia partijos bei valdžios pareigūnų — keli rašytojai, tarp jų ir V. Mykolaitis - Putinas.

Winnipeg dainininkas, George LaFleche, antradienių vakarais girdimas per CBC radij ir televiziją.

MAKŪNAITĖ ARMENIJOJE

Rugpjūčio 2 d. Armėnijoje, Jerevanio mieste atidaryta dailininkės Albinos Makūnaitės kūrinių paroda. Pagal Tasą atidaryme dalyvavo daug žymių Armėnijos dailininkų. Ypač didelį pasisekimą turėjusios graviūros, sukurtojos P. Cvirkos, Sal. Neries ir kitų rašytojų kūrinių motyvais. Armėnai pažymėjo, kad A. Makūnaitė plačiai panaudojanti lietuvių tautosaką. E.

PIRMOJI POKARINĖ LATVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Rugpjūčio 5—8 dd. Vak. Vokietijoje „Hamburge“ įvyko pirmoji pokario meto latvių dainų šventė. Iš įvairių Europos kraštų atvyko dalyvavo 24 chorai su 504 dainininkais ir dešimt tautinių šokių grupių su 132 šokėjais. Dainų šventė atidarė garbės prezidento pirmininkas R. Liepinš. Vokiečių vardu latvius pasveikino Hamburgo senatorius dr. Biermann - Ratjen.

Šalia dainų šventės „Hamburge“ vyko latvių politinio turinio diskusijos poezijos vakaras ir kt.

CHORO „VARPO“ PLOKŠTELĖS

su dainomis ir operų ištraukomis, kurias gamino Ralio - Šimkaus studija, jau pasiekė Torontą. Teigiama, kad plokštelės gerai pagamintos.

Maskvos „Sovietų chudožnik“ leidykla išleido monografinio pobūdžio leidinį apie dailininką Joną Kuzminskį. Knygos autorė — jauna dailės teoretikė Ingrida Korskaitė.

LIETUVIŲ LITERATŪRA ČEKŲ KALBA

K. Donelaitis Čekijoje žinomas netoli 150 metų. Nuo 1819 m. lietuvių liaudies poezija ypatingai domėjosi čekų tautinio atgimimo laikų poetas F. Čelakovskis. Jis išvertė iš 85 Rėzos dainų 73 ir 1827 m. jas išleido Prahos lietuvių liaudies dainų rinkinyje. Čelakovskį labiausiai domino Donelaičio kūryba. Vėliau lietuvių poezija pradėjo rodytis įvairiuose čekų leidiniuose. Pvz. lietuvių dainos pateko į Julijaus Zejerio knygą „Nauji eilėraščiai“ (1907 ir antras leidimas 1941. Vaclovas Važnas paruošė lietuvių liaudies dainas ir mįsles 1917, dar vėliau, 1937 m. pasirodė Jaroslavo Hazės išverstos liaudies dainos.

Donelaičio „Metai“ čekų kalba tepasirodė 1960 m. (vertėja Hana Jechova). Apie čekų ryšius su lietuvišiais informavę Berno universitete dirbęs dr. Milan Kopecky.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

GIMTOJI KALBA — bendrinės kalbos laikraštis, 1964 metų balandžio - birželio mėnesių Nr. 2(24). Kaina metams 2 dol. Adresas: 4314, - 40th Street, Brentwood, Maryland, USA.

TECHNIKOS ŽODIS

1964 m. gegužės - birželio mėn. Nr. 3(87). Ilustruotas technikos darbuotojų laikraštis.

B. Palubinskaitė, vilasalių pp. Palubinskių duklė, Montrealyje baigusi chemijos mokslus, dirbusi Kolumbijos universitete ir jo komandiruota į Paryžių, ten ne tik turi darbą, bet ir moko dainuoti.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

„GERIAU VĖLAI, NEGU NIEKAD“

— Kas tau įmušė tą mėlynę paakyje?
— Jaunoji, kai ją pabučiavau.

— Betgi jaunąsias visi bučiuoja?!

— Taip, bet tai buvo dveji metai po vestuvių.

— Kodėl taip vėlai?

— Tiktai po dviejų metų suprato reikalą...

NEIŠSIAIŠKINSI

Bolševikams okupavus Lietuvą, Vokietijos pasienyje su sitiko zuikis ir dramblys.

— Tai bėgi į Vokietiją? — klausia zuikis.

— Ne, — atsako dramblys.

— O kodėl? Juk bolševikai tik zuikiams kailį nulupa, jei pagauta bebėgantį, — aiškina zuikis.

— Taip tai taip, bet kol išsiaiškinsi kad nesu zuikis, tai ir galą gausi, — rimtai atsakė dramblys.

25 METAI NUO O. V. MILAŠIAUS MIRTIES

1939 m. kovo 2 dieną Fon tainebleau mirė pranzūzų kalba rašęs poetas Oskaras Vladislovas Milašius, nuo 1925 m. iki 1939 m. buvęs Lietuvos pasiuntinys tarėju Paryžiuje. O. V. Milašius gimė 1877 m. Cerėjos dvare, buvusioj Mogilavo gubernijoje. Gimnaziją lankė ir studijavo Paryžiuje, čia liko ir pastoviai gyventi. Pirmojo pasaulinio karo metu tarnavo prancūzų užsienių reikalų ministerijos spaudos biure ir 1917 m. pradėjo rašinėti apie Lietuvą ir prancūzų spaudą. O. V. Milašius dalyvavo kaip Lietuvos delegacijos narys Versalio taikos konferencijoje ir nuo 1920 m. iki 1925 m. buvo pirmuoju Lietuvos atstovu Prancūzijai. Prancūzų spaudoje O. V. Milašius rašė apie Vilnių ir lietuvių tautos kilmę, vertė prancūziškai lietuvių dainas ir paruošė du rinkinius laisvai išverstų lietuviškų pasakų („Contes et Fabliaux de la Vieille Lithuanie“ ir „Contes lithuaniens de ma Mere l'Oye“).

20 METŲ NUO J. BALTRUŠAIČIO MIRTIES.

1944 m. sausio 3 dieną Paryžiuje mirė poetas Jurgis Baltrušaitis, čia nuo 1939 metų buvęs Lietuvos pasiuntinys tarėju. J. Baltrušaitis gimė 1873 m. Paantvardžiuose, Raseinių apskrityje. Gim. Nukelta į 5-tą psl.

APSKAIČIUOTAI
SAIKINGAS...

Į karčiamą užėjo stikliuko mėgėjas su žmona, kuri turėjo prižiūrėti, kad vyras nenusigertų. Išgėrus vyrui keletą stikliukų, žmona sako:

— Vyreli, ar neperdaug išgėrei? Gal užteks?

— Ne, mano brangioji. Matai ten prie ano stalo sėdinčius du ponus? Kai iš jų pradės man rodytis keturi, ta da man bus gana.

— Bet, vyreli, prie ano stalo sėdi tiktai vienas ponas...

TAIP PAT GREITAS

Jonas su Petru skrenda keleiviniu lėktuvu. Kiekviena jų lėktuvu nusileidimo aerodrome prie lėktuvo privažiuoja raudonas sunkvežimis ir papildoma lėktuvu kurą. Pagaliau lėktuvas leidžiasi viename didesniame aerodrome ir Jonas, žiūrėdamas į laikrodį, sako:

— Šis lėktuvas greit skrenda.

— Taip, — atsako Petras, — bet tas raudonas sunkvežimis taip pat greit važiuoja, — ir žiūri į pravažiuojantį sunkvežimį.

LAISKANESIS.

Vieną šiltą vasaros dieną, kaimietis susitinka suprakaitavusį laiskanešį, kuris išnešioja didelį pakietą laišku.

— Kam tau tiek daug vargti? — sako jam kaimietis.

— Ar negali tuos laiškus išpašto dėžutę įmesti ir jie patys ateis ir tau nereikės jų pačiam nešti!

JEI NETIKI—PATIKRINK

Paimk bet kurį trijų skaitmenų skaičių, bet tokį, kad šimtų skaitmuo būtų didesnis už vienietį, jį perskaityk atvirkščiai ir atimk iš pirmojo. Gautąją liekaną vėl perversk atvirkščiai ir sudėk su gautąją liekana, ir visada gausi skaičių 1089. Pavyzdžiui: 643 minus 346 bus 297; 297 plus 792 bus 1089.

Paprašyk savo draugą, kad tas parašytų bet kurį triženklį skaičių, bet tokį, kad šimtų skaitmuo būtų didesnis už vienietį, tą skaičių apverstų ir atimtum iš pirmojo ir tada paprašyk, kad pasakytų, gautosios liekanos paskutinį skaitmenį, o tu jam galėsi pasakyti visą atsakymą, t. y. gautąją liekaną, nes liekanos vidurinis skaitmuo visada bus 9, o abu kraštiniai skaitmenys sudarys taip pat 9. Pavyzdžiui: 431 minus 134 bus 297.

A. BALTRŪNAS

ROMANAS

Tu mane šauki

42.

Dabar, numigus keletą valandų, jam atrodė, kad visa tai buvo tik sapnas. Ir stotis, ir važiavimas mašina su nepažįstama moterimi, ir visa ta keista viešnagė pas žmones, tarsi nukritusius kažkur iš kito pasaulio.

„Och, šlykštul! — atsiduso jis. — Kaip viskas velnioniškai šlykštul!.. Ir kur visa tai veda! Kur nuves?..“

Po to pagalvojo apie pinigų. Iš taupomosios kasos jis buvo išėmęs viską švariai. Paskutinius penkis šimtus jis paėmė, manydamas, kad pagaliau pirkis kilimą, apie kurį kadaise minėjo Elė. Tuomet, radęs nepajudintą voką ant stalo, pinigus išleido. Kelintą kartą jis ėmė ir vėl išleido pinigų, skirtus kilimui?

Susirado piniginę, paskaičiavo.

Buvo likęs nepilnas šimtas.

Svetainėje laikrodis išmušė pusę devynių. Buvo aišku, kad į darbą pavėluos. Bet keltis — vis tiek reikėjo.

Susirado odekolo buteliuką, patrynė tvinksinčius smilkinius.

Reikėjo nueiti iki vonios ir nusiprausti. Jis ilgai nesiryžo. Ką reikės pasakyti Elės motinai, jeigu pasitaikys susidurti pakely?

Svetainėje buvo tylu. Atsidarė duris, stabtelėjo.

Jo dėmesį patraukė ant sienos kabantis nedidelis naujas paveikslas. Priėjo pasižiūrėti iš arčiau. Spalvotas lino raižinys. Aišku, Elės...

Du medeliai. Klevas ir uosis. Negausūs klevo lapai jau visai nurudę, suglebę. Dauguma guli ant žemės. Dar vienas vėjo pūstelėjimas, ir vargu ar beatsilaikys paskutinieji. Uosiuks visa savo lapija tebesiveržia aukštyn. Jis nori gyventi, nori augti. Truputį pasviręs į klevo pusę ir tarsi kviečia supinti šakas, drauge gintis nuo rudeno negandų.

„O juk neblogai? — sumetė jis. — medeliai...“

Vėl sudilgo aistrus nepasitenkinimas savimi.

Paįstriži rudens saulės spinduliai, vėsūs, bet aštrūs ir ryškūs iki skaudumo, ištrūškė iš paveiklo rėmų, paliko savo pėdsaką juo krūtinėje.

5.

— Kaip minėjau, Ministrų Tarybos nutarimu. Ir atidedama neribotam laikui. — Instituto direktoriaus balsas liko šaltas, oficialus. Tik iš bliskinčių akinų stiklų buvo galima spėti, kad jis nužvelgė visus tris. — Manau, patys supranta. Visų pirma lėšų koncentracija gyvenamojo ploto statybai. Be to...

Jis krankstelėjo, įsiskandamas pto gaus žodžio.

— Aišku, draugas direktoriau, — pasiskubino užtikrinti Boria Perminskis.

Semaška sėdėjo tingus ir viskam abejingas, sunėręs ant kelių rankas. Jo nykščiai ramiai sukosi viens apie kitą nesibaigiančių „malūnelių“.

— Tai, tur būt, ir viskas, ką aš turėjau jums pasakyti? — direktoriaus akinų stiklai pasisuko į vidurį ir laukdami sustingo. — Taip, viskas.

Pirmasis pakilo Boria. Lauritėnas matė jo švytintį veidą. Aiški buvo pasitenkinimo priežastis: nei projekto aptarimo, nei diskusijų, nei kritikos. Taip „švariai“ išsisukti iš padėties tur būt, nesitikėjo dargi net pats Boria Perminskis.

— O kur dėti juos? Y Lauritėnas parodė į atsineštus projekto aplankus.

Jis nelaukė, kad kam nors šis klausimas staiga galėtų pasirodyti nekorektiškas.

— Kaip tai kur? — susiraukė šefas. Jo balse pirmą kartą pasigirdo susierzinimas. — Į archyvą!

— Žinoma, tik į archyvą, — pritariamai nusistebėjo Perminskis, ir, mikliai surinkęs aplankus, pasikišo po ranka.

— Žodžiu, viskas, drauge direktoriau?

Keletą žingsnių jis dar žengė atstatęs, paskui apsisuko — mikliau, negu buvo galima iš jo laukti — ir plačiai atvėrė duris. Kartu su juo išėjo ir Lauritėnas su Semaška.

Stabtelėjęs koridoriuje parūkyti, Paulius nulydėjo juos abejingu žvilgsniu.

Pagaliau įvyko tai, ko jis laukė su šaldančiu nerimu. Bijojo ir kartu laukė. Taip, gal būt, laukiamas artimo, brangaus, bet seniai beviltiškos ligos iškankinto, netekusio paskutiniųjų jėgų žmogaus mirties.

„Į archyvą“, — prisiminė jis su nepasitenkinimu ištartus šefo žodžius ir, nelinksmi šyptelėjęs, pagalvojo: „Į lavoninę, į kapines...“

Jis jau buvo spėjęs apsispręsti su mintimi, kad veltui nuėjo vos ne ištisų metų darbas. Paulius nebelaikė kitokio finalo. Bet iki šiol vis dar buvo kažkoks ryšys, — tegul į galą ir formalus, bet vis tiek šioks toks ryšys, — siejęs jį su pirmą kartą darbo atmosfera, su nusistovėjusiais įgūdžiais. Dabar — nieko nebebuvo. Jį tiesiog pribloškė baisi tuštuma, staiga atsivėrusi iš visų pusių.

Nykus, tuščias Lauritėniui pasirodė ir kambarys, kuriam, be jo, Perminskio ir Semaškos braižomųjų stalų, stovėjo dar bent dešimt. Ir braižytojai, ir kopijuotojai, ir tas pats Semaška — visi sėdėjo, dirbo kažkokį darbą. O jis tiesiog nežinojo ko, stvertis. Laukti, kol įtrauks jį į naują projektinę grupę. Dirbti tai, kas kaž kuomet buvo pradėta ir liko nebaigta?

Atidarė spintelę. Ilgai kilnojo senus aplankus, vartė susuktas popieriaus tūtas. Jis ir pats gerai nežinojo, ką norėjo surasti. Bemaž įpusėtas vaikų poilsio aikštės išplanavimas. Altany brėžiniai centriniam sostinės parkui...

Visa kažkaip tolima, svetima, tarsi būtų ne jo paties ranka braižyta.

— Studijuoji ūkį, kolega?

— Lauritėnas pakėlė galvą.

Priešais jį stovėjo Perminskis. Svytintis ir — kaip visuomet — savimi patenkintas. Plačiai atsegiotas švarkas, rankų nykščiai užkišti už liemenės rankovių iškarpu.

Paulius klausiamai pažvelgė į jį.

— Aš konfidencialiai, brangusis. Greitai bus sudaroma stambi kūrybinė grupė gyvenamųjų namų masyvo išplanavimui miesto šiaurės - vakarų zonoje. Smogiavasis baras, suprantai? — Boria, gurgždėdamas batais, perkėlė kūno svorį nuo kairės kojos ant dešinės. — Vadovaus, atrodo, Klimas. Kaip tu, Pauliau, žiūri į visą šį reikalą?

— Niekaip.

Krustelėjo Perminskio ūsų brūkšneliai.

— Be reikalo...

Lauritėnas parėmė ranka galvą.

Daugiau bus.

Krepšininkai Australijoje

RAŠO SPECIALUS NL BENDRADARBIS

JONAS BULIONIS

LAIMĖJIMAI AUSTRALIJOJ

Po lengvesnių rungtynių prieš lietuvių rinktinę, teko ruošti liepos 31 d. ir sunksnėm — prieš pietų Australijos rinktinę. Jos buvo rodomos televizijoje, o salėje rungtynes sekė 1200 žiūrovų.

Pietų Australijos rinktinė

sudaro du latviai — Daniis ir Lindė, du vengrai — Hody ir Nagy (likę nuo 1956 m. olimpiados Melbourne, vienas vietinis, kuris savo greičiu ir „kabliais“ mums daug bėdos pridare.

Kaip ir visose rungtynėse, taip ir šiose vyravo sparta. Pirmą kėlinį baigė savo naujai 44:34 ir rungtynes 103:82. Pietų Australijos komanda turėjo du vadovus, kurie ir sustatė rinktinę. Pasirodė, kad tai buvo didelė australiečių klaida. Geresnis pietų Australijos komandos sustatymas galėjo mums padaryti daug bėdos.

Viso žaidimo metu, mūsų vyrai valdė abejas lėntas, o Čekausko ir Varno taiklūs metimai, kėlė rezultata mūsų naudai. Kaip paprastai, Modestavičius atsirasdavo laiku po krepšiu. Jis būtų tikrai labai geras žaidėjas, jeigu jo „pasai“ būtų tikslesni. Sedlickas puikiai gynė savo krepšį ir labai gerai mėtė iš sunkių padėčių, pasiekdamas 18 taškų.

Į rungtynių pabaigą mūsų rinktinė pradėjo labai gerai mėtyti, o pasiekus 90 taškų, žiūrovai pradėjo „reikalauti“ ir šimto. Jis ir buvo atsieltas Modestavičius metimu, šaukiant ir kaukiant žiūrovams... Atrodė, kaip laimėjimas prieš Latviją 1939 m. Kaune.

Sekančios rungtynės

PRIEŠ AUSTRALIJOS RINKTINĘ.

Po ceremonijų ir policijos orkestrui sugriežus tris himnus, mūsų vyrai į aikštę išbėgo šios sudėties: Čekauskas, Sedlickas, Šilingas, Varnas, Adzima. Pirmieji taškai krinta į mūsų krepšį. Po penkių minučių pasekmė 10:10. Esant 14 : 2, sužeidžiamas Sedlickas (jam trūko sausgyslė. Jis „baigtas“ iki grįžimo į Ameriką!). Pasekmė ke lias taškas svyruoja tai vienos, tai kitos rinktinės naudai.

Lieka septynios minutės. Pasekmė 28:28. Už penkias baudas, aikštę apleidžia australų kapitonas. Mat dengė mūsų Čekauską. Ir mūsų rinktinė keičiama (Šilingas - Varną, Bazėnas - Motiejūną), tačiau keliais gražiais Čekausko praėjimais, baigiam kėlinį 46:38.

PUIKIAI ATLIKTAS ŽYGIS

Rašo NL korespondentas Australijoje

Edas Taparuskas

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšininkai, kurie lankėsi Australijoje, ir Adelaidėje paliko neužmirštamus, vietos lietuviams prisiminimus.

Esant mūsų mažumai, Adelaidėje, sunku vietos lietuvių klubui „Vytiš“ išauginti gerus krepšininkus ir australams esame daugumoje lengvai nugalimi, bet nežiūrint į visus sunkumus, su australais kietai kovojame.

Australijos lietuvių krepšininkų vardas žymiai pakilo, kai atvyko dideli broliai iš Amerikos, kurie įrodė,

kad lietuvių užima aukštą vietą krepšinio pasaulyje, įrodė žaizdami Adelaidėje.

South Australia yra Australijos krepšinio čempionas, bet tas čempionas buvo lietuvių lengvai nugalėtas rezultatu 103—82. Kas svarbiausia, kad šioje komandoje žaidė penki olimpinės komandos žaidėjai ir vienas atsarginis. Po lietuvių pralaimėjimo Melbourne, prieš Victoria, buvo didelė abejonė, ar lietuvių įveiks Australijos čempionus. Vėtos lietuvių daugumas galvojo dvejopai.

Bet, kada Šiaurės Amerikos lietuvių krepšininkai pasiekė šimto, lietuvių žiūrovai prarėkė savo balsus ir rytojais dieną negalėjo prakalbėti. Tokių ovacijų stadione dar nėra buvę.

Tolimesniuose susitikimuose dar buvo dvi didelės pergalės, tai prieš Australijos olimpinę rinktinę 93—88 ir revanšinės rungtynės su Pietų Australija 89—86. Tai ir buvo svarbiausia mūsų svečių misija, laimėti Adelaidėje. Po šių laimėjimų svečiai užkariavo vietos lietuvių širdis ir kada aerodrome turėjo atsisveikinti ne vienam asarą riedėjo per skruostus.

Labai pavyzdngai elgėsi visi krepšininkai, o jų vadovai buvo mums visiems pavyzdys. Adelaidėje jie atliko netik krepšinio misiją, bet ir reprezentavo lietuvių tautą australų tarpe. Ir buvo visur labai gerbiami. Šis mūsų brolių atsilankymas bus ilgai atmintinas ne tik lietuvių, bet ir australų, šiame žeminyne.

Edas Taparuskas. Adelaide, Australia.

PER 40.000 VOKIEČIŲ PEREINAMOSE STOVYKLOSE

Vak. Vokietijos pereinamose stovyklose pabėgėliams dar neseniai užregistruota 46,663 asmenys. 51% pabėgėlių buvo atvykę iš Kytų Vokietijos, 34,3% — į Vokietiją persikėlę iš Lenkijos ir kitur, 14,4% — kiti pabėgėliai. E.

SIUNTINIAI LIETUVON

per Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blvd. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiusite siuntinius savo artimiesiems garantuoti skubiausiai ir

urmo kainomis (30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IS ANGLIJOS geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų. Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

SAVININKAS CH. KAUFMANAS Lietuvos pilietis. Buvęs audinių fabriko Litex Kaune vedėjas. Laisvai kalba lietuviškai.

JOE'S BUTCHERY & GROCERY

J. LAURINAITIS ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.

ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS SVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DEŠRŲ GAMYBOJE.

VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS. PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į VISAS MIESTO DALIS.

1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209.

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS SUKAKTUVĖS - MAZAMECIAMS ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE. (Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500 namų 366-4203

Kiekvienas nori savo trumpas atostogas praleisti gražiausioje ir geriausioje vietoje. CAPE COD kaip tik ir yra toji gražiausioji vieta, o OSTERVILLE MANOR

savin. Juozas Kapočius

yra pasirošęs savo svečiams suteikti ko geriausias poilsui sąlygas.

Vasarvietė atidaryta nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d. Užsakymus siųsti: Osterville Manor, Inc. West Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

Telefonu kreiptis: Osterville, Mass. GArden 8-6991.

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-to psl.

naziją lankė Kaune, vėliau studijavo Maskvoje. Dar perreito šimtmečio pabaigoje pradėjęs bendradarbiauti rusų literatūros žurnaluose ir rašyti eilėraščius rusų kalba, J. Baltrušaitis rusiškai parašė tris eilėraščių rinkinius ir yra vienas žymiausių rusų poetų simbolistų. 1919 metais buvo Rusijos rašytojų sąjungos pirmininku. Pirmojo pasaulinio karo metu J. Baltrušaitis aktyviai veikė lietuvių pabėgėlių šalpos darbe ir nuo 1920 m. iki 1939 m. buvo Lietuvos ministeriu Maskvoje. Eilėraščius lietuvių kalba pradėjo skelbti 1928 metais ir iki mirties paruošė tris rinkinius ir satyrinę poemą „Žiurkės įkurtuvės“. Visą J. Baltrušaitio lietuviškoji poezija buvo išleista Bostone 1948 metais.

AKT. Z. ARLAUSKAITEI 75-RI METAI

Detroitė gyvenanti Zuzana Arlauskaitė - Mikšienė mini 75-rių amžiaus metų sukaktuves. Ji gimė 1889 m. rugpjūčio 28 d. Šiauliuose. Ten baigė pradžios mokslo ir progimnaziją. Rygoje įgijo mokytojos teises ir nuo 1907 iki 1911 m. mokytojavo lietuvių m-je, kartu dalyvaudama ir Giedros dr-jos teatro sekcijoje. 1915 m. Petrapilyje baigė gimnaziją ir mokytojavo Petrapilio bei Carskoje Selo lietuvių mokyklose. Kaip aktorė ji pradėjo reikštis 1907 m. Šiauliuose ir paskui vaidino įvairiuose teatruose Rygoje bei Petrapilyje. Į nepriklausomą Lietuvą grįžusi, 1919 m. buvo priimta į Kaučo dramos teatrą, kuris tapo valstybiniu. Ten dirbo iki 1931 m., pensijos. Žinoma, to kio amžiaus „pensininkė“ rankų sudėjusi nesėdėjo, o vaidino mūsų teatre, „Žvaigždikyje“, Jaunojo žiūrovo teatre — iki pat pasitraukimo į Vakarų 1944 m.

BIBLIOGRAFINĖS ZINIOS

ABN Correspondence, nr. 3 (Geguzė - birželis). Leidžia Press Bureau or the Antitobacco Bloc of Nations (A. B. N.), 8000 Muncnen 8, Zepellanstr. 67. Turiny: Casus Calinowski (K. Kalinauskas), J. Stetzko „Komunizmas mokuomet negau pavirst numanišku“, dr. A. En gin (Turkija) apie Azerbaidžano kovą prieš Rusijos imperializmą, apie antisemitizmą Sovietų Sąjungoje, Kubą — pirmąją komunistinę valstybę Amerikoje ir kt.

J. Mešys: Klaipėda. Printed in the Lithuanian S. S. R. Vilnius 1963 (K. Požėla - St aatsdruckerei, Kaunas No. 479). Ilustruotas propagandinis leidinys vokiečių kalba skiriamas jūreiviams, kurie sustoja Klaipėdos uoste. Įdėtas ir įstaigų bei įmonių sąrašas („Kurzer Wegweiser für Klaipėda Gaste“).

Bibliotekinkystė ir bibliografija. II. (Lietuvos TSR Mokslo Akademijos Centrinė Biblioteka). Vilnius. Paskelbta 11 straipsnių. Jų įdomesni: V. Abramavičius „M. Brenšteinas apie senąją Kražių biblioteką“; A. Šidlauskas „Tikslųjų ir gamtos mokslų vadovėliai Lietuvos mokyklose XVIII amž. pabaigoje“; D. Petkevičiūtė „Rankraščiai apie 1863 m. sukilimą Lietuvoje“; O. Adomoniene „1863 m. sukilimo Lietuvoje bibliografija“; D. Butėnas „Nauja dokumentinė medžiaga apie V. Kudirką“.

Nuo 1945 m. Ingolstadt'e, Vokietijoje, ji vadovavo vaidintojų trupei iki 1949 m., o atvažiavusi į Detroitą, tuoj suorganizavo Dramos mėgėjų klubą.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką. Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus. 1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS Lachine.

117—6th Avenue,

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Duryms, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINAI IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm. Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

Universali lietuvių vasarvietė

RAŠO E. KARDELIENĖ

2. Pas J. Kapočių vasaroti smagu ir nenuobodu. 2-ą sa vaičių bėgyje maždaug pusė dienu buvo saulėtu, o tai reiškia, kad vasarotojai iš pat ryto pajūryje šildosi saulėje, maudosi, vėl šildosi ir dar maudosi.

Kiekvieną dieną čia gali susitikti vis naujų vasarotojų. Taip vieną rytą pajūryje susitikau montreališkius p. J. Šipeliene su sūnumi Vitoliu, p. Gražienę su sūnum Algii, buv. montrealiečius, dabar iš Čikagos, pp. Barauskų šeimą, p. Blinstrubą iš Clevelando, p. Leleikį su dukra iš Bostono, pp. Stepaičius, p. Katche. Mane aplankė buv. kaimynai Augustdorfo stovykloje p. Mereckienė su dukra Liūda iš Brocktono. Ir daug lietuvių, kurių ir nepažįstu. Labai įdomų susipažinimą turėjau su dviem seserim, kurių viena 11 metų išbuvo Sibire. Apie tai, kaip ji pasiekė pagaliau Ameriką, parašysiu skyrium.

Lygiai 2 val. mažytis 3 metų J. Kapočiaus brolio Viktoro sūnelis, didžiausiu skambalu duoda signalą, kad visi vasarotojai iš visų vilų sėstų prie stalo priešpiečių. Visi valgo su dideliu apetitu, nes tokų valgių begyvendami šiame krašte jau ir pamiršom gaminti. Koldūnai, kugelis, karveliai, įvairūs apkepai, sriubos. Visko čia valgėm, ką valgydavom Lietuvoje.

Po pusryčių daugelis tuč tuojau ir vėl skuba pajūrin, kiti išvažinėja, kiti ilsiis ir teploja „Capertonu“ nudegintas vietas. Lygiai 7 val. pietūs. O po pietų einame pasivaikščioti, kiti kortuoja, šaškėmis lošia, ping pongą svaido, televiziją žiūri. Na, žinoma ir baran užsuka.

Kai visą dieną saulė nepasirodo arba lyja, prasimanydavome įvairių kitokių pramogų. Taip vieną vakarą p. Viliušis parūpino bilietus į operetę „My Fair lady“, kuri labai išgarsėjusi Amerikoje. New Yorko Broadwejuje ji 6 metus ėjusi be pertraukos. Teatras gastroliuoja specialiai Cape Cod'o vasarotojams prie Hyannis - Port. Di delėje aikštėje buvo ištiestas brezentinis cirko pobūdžio pastatas.

Per vidurį buvo scena ir orkestras. Dekoracijos keičia mos momentaliai užgesinus šviesas, o artistai ateidavo ir išeidavo nuo scenos tais pačiais takais, kuriais ir publika užpildė pilnutėlį teatrą.

Man operetė nepatinka dėl nepakankamo meniško lygio. Jeigu operetės artistai dainuotų kaip operos solistai, šokių kaip baletininkai ir kalbėtų kaip dramatos aktoriai, tada operetė tikrai bū-

tų nepaprastai įdomi meno šaka.

Bet kada artistai menkais balsais, menku mokėjimu dainuoja, blogai šoka ir dar blogiau kalba, gaunasi visai menkavertis spektaklis. Būti geru operetės artistu, reikia labai daug lavintis ir daug mokintis.

Ir šioje operetėje galima buvo gerėtis geru veikalo pasta tymu, gražia lengva muzika, labai puikiais kostiumais, kai kurių artistų gera vaidyba, tai ir viskas.

Visumoje gi kaip ir visos operetės mano matytos, mažesnes nesusėmė. Bet visgi įdomu buvo pamatyti ir Amerikoje pastatytą operetę.

O penktadieniais p. Kapočius savo vasarotojams suruošdavo lobsterių (didelių vėžių) pokylį. Po vakarienės 9 val. vakaro susirenka visi čia esantieji ir net iš kitų vilų — Audronės, Jūrėtės, Bangos į valgomą salę. Visi šven tiškai pasipuošę. Ponios puikomis vasarinėmis suknelėmis, gražiai susišukavusios, pasipudravusios, o vyrai su švarkais ir kaklaryšiais irgi labai gražūs. Žiūri į tuos pušnius žmones ir negali atpažinti, ar čia tie patys, kurie pajūryje braido po smėlį, beveik nuogi, juodi, į negrus pa našūs, šlapi, basi, su sutaršytais plaukais, tikri Tarzantai.

Bet šį vakarą visi labai gražūs.

Kiekvienam atneša jaunos, gražios mergaitės — vasarą uždariaujančios moksleivės, po milžinišką lobsterį, kurį ne taip jau lengva sudoroti.

Daug reikia pasidaruoti kol žnyplėmis ir nagais iškraptai skania mėsytę pasidazę ją svieste pradedi pagaliau valgyti.

Bedraskant tuos spygliuotus lobsterio šarvus galvojau, kad gi kaip nors kas išgalvotų lengvesnį būdą išimti tą mėsą.

Mačiau pajūryje kaip baltos milžiniškos žuvėdros pagauja iš jūros pakraščių sraigę, pakyla aukštyn ir meta ją ant cemento. Sraigė trūks ta per pusę ir paukštis lengvai pačiumpa minkštą mėsytę ir sulesa. Jeigu randa nesutrukusią, tai vėl į snąpą ir aukštyn ir vėl meta kol trūkusi sraigė atsidaros. O mačiau ir tokių gudrių žuvėdrų, kad iš aukštai viena numeta, o kita čia pat vaikštinėdama laukia numetamos ir pasičiu pus sulesa... Tada įvyksta muštynės tarp dviejų didelių žuvėdrų.

Gulėdama smėlyje po dideliu skėčiu, kurį man pasko lindavo tai Jonė Pauliūtė, tai pp. Vasiliauskai (albinosai, tokie, kaip aš, negali visą laiką keptintis saulėje) ir žiūrėdama į tuos baltus paukščius,

KANADOS SOSTINĖ OTTAWA

DĖMESIO OTTAWOS APYL. LIETUVIAMS

Paskutinė šios vasaros išvyka - gegužinė įvyksta paskutinį šio mėnesio sekmadienį, t. y. rugpjūčio mėn. 30 dieną pas pp. Krunius — R R 3, Spencerville, Ont.

Vykstama iš Ottawos 16 kelių; pravažiavus Spencerville miestelį, sukiti tuojau į kairę, kur krypties rodyklė rodo į Shanly; privažiavus Shanly bažnytnaimį (apie 3

mylios nuo Spencerville), pradžioj bažnytkaimio pasukti vėl į kairę, čia žvyriuotu keliu pavaziavus nepilną mylią, prie pirmos kryžkelės pasukti į dešinę ir tuojau matyti kairę kelio pusę ūkis, kurio gyvenamas dviejų aukštų namas yra raudonų plytų, tai pp. Krunių ūkis.

Visi kviečiami dalyvauti. Apylinkės Valdyba.

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

„PLIENINĖS“ NAUJIENOS

Kadangi daug mūsų kolonijos tautiečių dirba vietiniame ALGOMA plieno fabrike, tai dažnai visoki pasikalbėjimai ir net vietinio dienraščio Sault Star straipsniai vis paličia tą patį objektą — mūsų „aukso kasyklas“ — taip vadinamą „Steel Plant“a“, kuris yra didumu antras Kanadoje ir kuriame liepos m. pabaigoje dirbo 8,300 darbininkų.

galvodavau: „Kokie jūs pratingi, ir kas jus išmokino taip sau pasilengvinti gauti maisto?“

O mes, sudoroję lobsterį, pagėrę kavos, dar nesiekiam nuo stalo, nes tuoj prasidės koncertinė programa.

Tą dieną pajūryje iš pat ryto po skėčiu pakišę galvas montreališki p. Viliušis ir bostoniški p. Griauzdė su-prakaitavę kuria lobsterinius „dzingulikus“. Šitie du ponai labai pavojingi, nes niekas pro juos nepraslusta. Jie viską žino, kaip vasarotojai čia vasaroja...

Lobstervakaryje, man vasaraujant, pirmiausia p. Viliušis prabyla žodžiu į publiką, o p. Griauzdė sau akomponuodamas dainuoja eiliuotus posmus apie čia esančius vasarotojus. Tenka poniams už tualečių keitimą į dieną po 3 kartus, už flirtus, tenka ir vyrams, kurie: „veda moteris iš kelio“. Apdainuota ir dailininko Jonyno barzda. Nuskambebūs paskutiniam „Tumba — tumba“ p. Griauzdė ir visa publika nelaukta ir netikėtai mane užklumpa, kad aš irgi padainuočiau.

Taip užklupta, nežinojau net ką atsakyti, ne tik ką dainuoti. Paaiškinau: neturiu nei gaidų, nei matau čia akompaniatoriaus ir tik iš jūros išlindus nepatirinau, ar dar yra balsas. Juk ir aš noriu pailsėti ir paatostogauti nuo sa vo visų darbų. Visi liko nepatenkinti, o p. Griauzdė pagrasdė kitą penktadienį ir mane apdainuoti „už puikybę“. Štai rašau šiuos žodžius kaip tik penktadienį vakare ir gal voju, kad šiuo momentu ir mane ten gal apdainuoja už nepaklusnumą.

Programai pasibaigus, prasideda šokiai. Atsiranda čia ir akordeonistas p. Sutkaitis atvykęs iš kitur čia paviešėti. Po šokių einama atsivėsinti į čia pat esantį barą, kur pats šeiminkas su dukrele Rita pilsto haibolus (jie buvo irgi apdainuoti). Toks pasilinksminimas tęsiasi iki 1 val. nak ties.

Paskutinio mūsų penktadienio linksmumą sudrumstė labai nelaimingas atsitikimas jūroje. Farmaceutas Goltneiris su savo žmona gydytoja, laivelyje bežvejojant staiga buvo širdies priepuolio ištiktas ir čia pat mirė. Pranešė mums apie tą didžiulį nelaimę „Audronės“ vasarotojai, kur pp. Goltneriai vasarojo. Visiems buvo labai liūdna.

Bus daugiau.

PETER ZINKO

BARRISTER & SOLICITOR
ADVOKATAS IR NOTARAS
Tel. office: LE 1-1054
Res.: BE 3-2472
1 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ont.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas
Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiam CAPE COD — OSTERVILLE KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO jūros plažo — gražioje lietuviškoje JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass 02655 USA.
Tel. (Area 617) 428-8425.
• Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
• Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
• Visai arti šiltos srovės, privatus jūros plažas (7 min. pėsčiom).
• Geras lietuviškas maistas.
• Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salonas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir kt.
Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą Atidaroma vasarajimui nuo birželio mėn. 15 d. iki rugs. 15 d. IS ANKSTO KREIPTIS:
Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston Mass. 02-124 USA.
Tel. 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — MRS. MARIJA JANSONAS.

CALGARY, ALBERTA

WINNIPEG, Man.

ALGIS MALINAUSKAS,

Šį pavasarį baigė Manitobos universitete gamtos mokslus bakaluro laipsniu, — „bachelor of science“. Baigęs, tuojau gavo federalinės Kanados valdžios paskyrimą specializuotis meteorologijos srityje Ottawoje, o po to Toronto.

Algis Malinauskas gimė 1942 m., gegužės 8 d. Kaune. Kaip ir visi kiti lietuvių tremtiniai, jis dar mažas būdamas kartu su tėveliais atsivėrė Vak. Vokietijoje. Čia baigė pradinį mokslą, o gimnaziją jau Kanadoje.

Netekęs brangiosios motinos, V. L. Malinauskienės, kuri buvo baigusi Vytauto Didžiojo universitete farmaciją, tęsė mokslus tėvo, agr. J. Malinausko, miesto zoologijos sodo direktoriaus padėjėjo, globoje.

Algiui linkėtina eiti savo tėvų pramaintais keliais ir niekada nepamiršti savo gimtojo krašto — Lietuvos.

K. Str.

VĖL NEPASITENKINIMAS SOVIETINIŲ RASYTOJŲ

Iš Maskvos gautomis žiniomis, Sovietijos sostinės literatūros sluoogniuose sukėlė triukšmą nauja rašytojo Aleksandro Solženicino novelė „Sunes“. Jos autorius knyga „Viena diena Ivano Deni-sovičiaus gyvenime“ pasirodė 1962 m. ir vaizdavo gyvenimą Stalino laikų koncentracijos stovyklose. Anuomet prieš knygos išleidimą protestavo rašytojų „senoji gvardija“, tačiau Chruščiovui įsi-kišus, knyga buvo išleista.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

juosi, ar šios yra būsimos olimpinės uniformos. Sako ne, bet olimpinės uniformos jau gaminamos.

Amerikiečiai „spelinimo“ mėgėjai. Be paraidžiavimo negali žodžio pasakyti. Vienas klausia: „Kur jūsų Sy-Sy-Py treningsas?“ Vainkino, tikro ruso, lakstyta be treningo su Sy-Sy-Py rai dėmis. „Čto eto jest?“. Sakome, taip amerikiečiai ištaria jų raides: CCCP.

Tuoju apsimovė, atėjo, susirangęs protūpė, sėdo. Amerikiečiai fotografai man plėja per petį, jiems kaip tik reikėjo ano nuotraukos su Sy-Sy-Py rai dėmis.

Treniruotės baigėsi. Priėję lietuvių sportininkai pasako: jiems tikrai leista pasikalbėti, net išvažiuoti.

Bus daugiau.

ĮVAIRUS SIUNTINIAI IR DOVANOS

LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, UKRAINON IR U. S. S. R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

Įvairios sudėties maisto siuntiniai iki 40 sv. (su įpakav. 44 sv.) Taip pat galima siųsti ir vienos rūšies maistą iki 40 svarų.

Prašome reikalauti mūsų maisto katalogų.

BE MUITO DOVANOS: Automobilai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams pajangos, foto aparatai ir t. t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17 3/4 svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu.
- Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neišskumų, prašome klausti, telefonuokite bei rašykite, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak.; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 v. pp.
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686.
Ponia V. Juraitis.
Ponia M. Venskevičienė.
Savininkai A. ir S. KALUZA.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315.

TAUPLYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
„PARAMA“
Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama“ moka 4 1/4% vieton 4 1/4% ir už asmenines paskolas „Parama“ ima 7% vieton 7 1/2%.
Už paskolas ir — morgičius — 6 1/4%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$ 2,000.00.
„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

HAMILTON

JAUNIMO PATALPŲ STATYBOS REIKALU

„N. L.“ 33 nr., Hamiltono kronikoje K. Baronas rašo: Hamiltono dviejų lietuvių Namų nereikia. Jaunimo Centras statomas parapijos, papūtas kitokiam vėjui, gali atsidurti ne lietuvių rankose. Toliau siūlo po vasaros atostogų sušaukti visuotinę lietuvių susirinkimą, pakviečiant Kanados Valdybos atstovus išsiaiškinti dviejų ar net trijų atskirų grupių skirtingas nuomones.

I pirmą K. Barono mintį atsakė „N. L.“ redakcija. Antras, kad parapijos statomas jaunimo veiklai pastatus, vyskupas gali atiduoti kitiems, su tuo sutinku, bet noriu ir savo nuomonę tuo reikalu pareikšti. Kol parapija išsilaikys ir par. klebonui, nesvarbu kas juo bus nericęs prašyti iš vyskupijos paramos pragyvenimui, esu tikras, niekas į parapiją nesikėsins. Kodėl nebuvo baiminamasi šiuo baubu šią parapiją steigiant? Jei jau toks didelis pavojus yra, kam iš viso reikėjo tokia kaip lietuvių parapiją steigti, remtuoti ir puošti bažnyčią, po ta statyti salę ir šalia kleboniją? O vistiek mūsų bažnyčia metai iš metų gražėja, stiprėja ne tik materialiai, bet ir tautiškai. Parapijos prieglobstyje mes šiandien turime ir garsoji „Gyvatarą“, „Aukurą“, „Kovą“, 2 choras, skautus, ateitininkus ir visokias kitokias grupes bei draugijas. Šių visų grupių pasiekti laimėjimai angliškaj publikoj bei spaudoj su Lietuvos vardu, manau pilnai apmokėjo mūsų kolonijos sudėtas kuklias sumas parapijai.

Tarp kitko K. Baronas pa mini, kad dvasiškiai yra laisvi nuo fabriky darbo, tad ir gali pasireikšti tautinėje srityje, netgi jų tai yra pareiga. Nepavydži, kad pav. prelatui nereikia eiti į fabriky. Džiaugiuosi, kad dalis tautiečių gali to išvengti, tačiau dvasiškiais visi negalime tapti. Tuo pačiu dėl šios priežasties negalime visą mūsų kolonijos taut. ir kultūr. darbą palikti ant vieno pečių. Tad nepavydėkim, bet kiek kas sugebam, vieni kitiems padėkim. Mūsų pasiekty tautinių laimėjimų per praėjus kelio metai ar daugiau metų, jau nei vyskupija, nei nei Vatikanas iš mūsų nepaims.

Toliau K. Baronas siūlo per visuotiną susirinkimą kviešti net Krašto Valdybos atstovus susirinkimui ir nuomonų skirtumams išlyginti. Atseit Hamiltonas iš per 2000 lietuvių, nebėra kam pravesyti susirinkimo. Čia skaitau Hamiltoną labai žeminanti mintis, lig Hamiltono lietuvių šeimą sudaryty tamsaus Kongo tremtiniai. Kaip atrodyty, jei J. A. V. pasikviesty Sovietus savo biudžetui pasiskirstyti? Jeigu gi Krašto Taryba prisidėty koku 10 tūks. dolerių prie šio projekto, tada būtų kita kalba.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaguoja E. BOREISA.

Eina dešimti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

WELLAND, Ont.

NAUJA VALDYBA

Visuotinio narių susirinkimo išrinkta nauja valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. A. Viskantas, vicepirm. A. Stankevičius, švietimo ir parengimų vedėjas: V. Biečiūnas, kas. A. Žinaitis ir sekr. M. Šalčiūnas. Valdybos adresas: Mr. A. Viskantas, 38 Barron St., Welland, Ont.

Ponui „Kor.“ („Nepr. Lietuva“ nr. 32(904), š. m. rugpjūčio 5 d.) nauja valdyba nori priminti, kad ji neis tais keliais, kuriais ėjo abi paskutinosios Welland Apylinkės B-nės v-bos, be to, nebus vie našališka ir nesislaptys po P. L. B. Konstitucija arba Kanados Lietuvių B-ės statutu. bet kilus kokiam nors nesuipratimui tuojau sušauks visuotinį susirinkimą ir leis visai visuomenei reikalus išspręsti bei išsiaiškinti. Nauja valdyba bus daugumos valios vykdytoja, o ne savo valios reišėja. Jeigu „Kor.“ taip galvoja, lai būna nauja valdyba homogeniška, bet niekuomet nebus donkichotiška ir neis „kariauti“ su pavieniais asmenimis, nesvarbu koks jų būtų titulas: teisėjas, darbininkas, kunigas, ar koks nors kitas. Mes nieko nesistengsime iškelti iš Welland, nes vietos visiems čia užtenka. Kviečiame visus į bendrą lietuvišką darbą, mums kiekvienas lietuvis yra reikalingas ir brangus. Mes glaudžiai bendradarbiausime su visomis lietuviškomis organizacijomis bei klubais ir su Niagaros Pusiasalio parapija, kurios klebonu yra kun. B. Mikalauskas, OFM. Be to, kun. B. Mikalauskas pažadėjo visokeriopą savo pagalbą ir paramą visuose lietuvių

kuose reikaluose, už ką nauja valdyba jam yra labai dėkinga. V-ba.

TAUTOS ŠVENTĖ.

Rugsėjo 6 d., Knights of Columbus salėje, Hellems Ave., Welland, rengiamas T. Šventės minėjimas. 11 v. 30 min. pamaldos, tuojau po pamaldų paskaita, kurią skaito mūsų jaunimo atstovas A. Viskantas, jaunius. Po paskaitos meninė dalis, kurią išpildo Niagara Pusiasalio jaunimas. Vėliau toje pačioje salėje bendros vaišės tik su nealkoholiniais gėrimais.

Apylinkės valdyba kviečia visus tautiečius kuo skaitlingiausiai dalyvauti ir paremti mūsų priaugančiąją kartą, kuri viena išpildys visą Tautos Šventės programą.

BENDRUOMENĖS ŠOKIAI.

P. p. Sinkai, Crowland Hotel, 53 Ontario Rd., Welland, savininkai, hotelio salėje leido daryti Welland Apylinkės valdybai šokius kas kiekvieną mėnesio penktą šeštadienį, tai yra tą mėnesį, kuris turi penkius šeštadienius. Pirmi tokie šokiai įvyks spalio 31 d. (Halloween day). B. Luomanas pridėjo šokių metu valdybai padėti. Po namų Sinkams ir B. Luomanui apylinkės valdyba širdingai dėkoja.

VEIKS ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

Dar primename, kad šiais metais taip pat veiks Šeštadieninė mokykla, apie tai vaikų tėvus ir šeštadieninės mokyklos Tėvų komitetą informuosime vėliau.

Apylinkės Valdyba.

J. SKARDŽIO ATSAKYMAS P. LELIUI

į straipsnį „Kovos prasmingumas“ „Nepr. Liet.“ Nr. 32 (1964. VIII. 5).

Net nustebau perskaitęs P. Lelio straipsnį su visais nerimtais išvedžiojimais.

Kodėl P. Lelis ragina mane mesti „ambasadorystę“ ir mano pradėtą su žurnalu „LIFE“ kovą lygina su nusičiudėjimu ar „kova su vėjo malūnais“?

Čia paprastas atsakymas, nes P. Lelis pats priklausdamas įvairiems vadovaujantiems veiksniams ir pats dalyvaudamas lietuviškoje spaudoje, nori pateisinti savo ir panašių, neveiklumą bei pražioptomą puikioms progoms Lietuvos vardu iškelti išgarsinti.

Ne be reikalo, štai, kad ir „Draugo“ (1964. VII. 30) bendradarbė Elena Vasyliūnienė rašo apie mus apakinantį mažavertiškumo kompleksą ir apie tai, kad, jei ku-

jū, ko daugelis iš mūsų kartais nematomas. Mūsų tautiniai šokiai yra beveik vienintelė sritis, su kuria Lietuvos vardas toliausiai pasiekia svetimųjų spaudoje. O to, kiekvienas taurus lietuvis, šiuo momentu labiausiai trokšta. Už visas gražiausias svetimųjų mintis Lietuvos naudai, mūsų pareiga „Gyvatarui“ ir vadovėms išreikšti nuoširdžiausią padėką ir parodyti savo nuoširdžią paramą, šios grupės darbu. Linkime „Gyvatarui“ gražiausios sėkmės. V. P.

LIET. NAMŲ DARBU EILĖS PLANAS

Įvykdžius vieną sunkiausių darbų — atidavus pinigų už LN šerūs tiems nariams kurie prašė jų, dabar LN v-ba gali lengviau atsikvėpti, nes belike perpardavimui 34 šerai, iš kurių pirmieji siems reikės pinigų grąžinti tik spalio 6 d.

Šiuo metu yra baigiami LN sklypo išlyginimo darbai ir jieškomi lengviausiomis sąlygomis morgičiai Delta kino perdirbimui į sales, klubą ir kitas lietuviškas patalpas. Jei kas iš lietuvių galėtų geromis sąlygomis gauti 250 tūkstančių dol. paskolą (iš šios sumos būtų grąžinta dabartinė skola \$70,000), pra-

Canadian Vickers Ltd.

ieško

10 Turret Lathe Operators

Toolmakers

10 Milling Machine Operators

Radial Drill Operators

Horizontal Boring Mill

Operators

Planer Operators

Ingersoll Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudotis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

(Dieninė ir naktinė pamaina. Ypatingai geras atlyginimas naktinei pamainai).

Coppersmiths

Turi būti prityrę gaminant katilus, vamzdžius ir t. t. ir pajėgūs, naudojant planus, išsidėstyti.

Normalus dirbančiųjų socialinis aprūpinimas. Suinteresuotieji priimami pasikalbėjimams ir vakarais nuo 7 v. iki 9 v. vakaro.

Kreipkitės asmeniškai Employment office 4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

SUDBURY, ONTARIO

TAUTOS ŠVENTĖ

L. B. Valdyba rugsėjo 12 d., šeštadienį, ukrainiečių salėje, 130 Frood Rd., rengia Tautos Šventės minėjimą.

Programoje: trumpa paskaita, meninė dalis, šokiai ir kitos įvairenybės. Veiks turtingas bufetas. Pradžią 7 v. vakare. Kviečiame visus vietos ir apylinkės lietuvius kuo skaitlingiau dalyvauti ir atlikti tautinę pareigą, taip pat pasikviesti draugu.

Š. m. rugsėjo mėn. 13 d., sekmadienį, 2 val. 15 min. p. p. per CHNO radio stotį visus kviečiame pasiklausyti radio valandėles. Valandėlę paruošė redakcinis kolekty-

vas, finansavo Antanas Ga-tautis. Valdyba.

LIETUVIŲ ZUKLAUTOJŲ IR MĖDIOTOJŲ

klubas „Geležinis Vilkas“ rugsėjo 6 d., sekmadienį, St. A. Krivickų ir kt. vasarviečių rajone, prie French River, rengia didelę gegužinę.

Programoje: šaudymo varžybos, pasivažinėjimas laiveliais, plaukymo rungtynės. Bendri pietūs — kepta kiau-lė. Šokiai, turtingas bufetas ir bingo. Pradžią 2 val. p. p.

Kviečiame visus narius ir svečius kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Klubo Valdyba.

(kovoje su Life“) kada niekas, net ir tie, kurie turėtų ar geriau toki darbą sugebėty atlikti, nieko nedaro ir tyli. Nors P. Lelis rašo, kad mūsų kova yra auka ir darbas, bet ne maldavimas ir lankstymasis, bet, perskaičius ju „Kovos prasmingumą“, atrodyty, kad jis yra kaip tik toks, kuris linkęs maldauti ir lankstytis, nes jei jis lengva širdimi atiduoda lenkams Žalgirio pergalę, tai, galima tikėti, kad jis atiduoty lenkams ir Vilnių, atiduoty gudams Lietuvos istoriją, sutiktų su lietuvių pri-skyrimu prie slavų ar net padėkotų lenkams už jų propagandinį lietuvius suniekinantį filmą „Kryžiuočius“ ir pan.

P. Lelis savo straipsnyje apkaltina mane patiekiant klaidingą informaciją kas liečia Lietuvos istoriją. Aš istorijos mokiausi Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje ir, kiek prisimenu, visai gerai sekėsi. Gi dabar savo istorijos žinias, jei reikia, patikrinu bei papildau iš Lietuvių Enciklopedijos ar kitų tremtyje spausdintų atitinkamų leidinių, tačiau su P. Lelio dėstoma Lietuvos istorija aš jokiu būdu negaliu sutikti. Štai, atverskime 1959 metais Chicagoje anglų ir lietuvių kalbomis išleista „Istorinės lietuvių os albumą“. Ten aiškiausiai atirasime, kad Vytautas Didysis 1410 m. kovos lauke prie Tannenbergo sudavė mirtiną smūgį kryžiuočiams ir po šio mūšio kryžiuočių ordinas nustojo reikšmės.

Vytauto D. laikų Lietuvos palyginimas su Kanada britų Commonwealth'e yra kita P. Lelio nesąmonė. Jeigu Lietuva buvo Lenkijos karalystės suverenitete, tai kuriems tikslams dar buvo reikalingas Horodlės (1413 m.) ir Liublino (1569 m.) unijos aktai, kurie jau įvyko po Žalgirio mūšio. Lietuvių enciklopedija sako, kad Krėvos (Kriavo) 1385 m. ir Horodlės aktuose buvo tik užmezgta pradžia Lietuvos ir Lenkijos suartėjimui ir todėl unija įvykdė tik paskutinis Gedinaitis 1569 m. Liubline. Ar bus laip galėjo Vytautas D. prieš pat savo mirtį ruošti užsidėti karaliaus vainiką, jei jis pats su visa Lietuva priklausė lenkų karaliui ir karalyste? Gali būti du grybai barščiuose, bet ne du karaliai vienoje karlystėje.

Atrodo, kad kas liečia Lietuvos istoriją, tai P. Lelis, anot tos patarėlės, iš didelio rašto išėjo iš krašto. Ar čia nebus vėl tas pats menkavertiškumo ir nusizėminimo kompleksas?!

Užbaigdamas noriu pabrėžti, kad visi nenoriu su P. Leliu ginčytis, bet užkabintas visuomet atsakau. P. Lelio laišką yra kaip tik man pagalba iš „atvirkščios pusės“ mano vedamoje kovoje su Life. Esu piktas, kad sugansau šiek tiek brangaus laiko šiam atsakymui, o P. Leliui patariu daugiau šiuo reikalu nesiginčyti.

J. Skardis.

Tri Realty be tiesioginio savo darbo turi ir įvairių draudimų agentūrą, kuriai neseniai pasamdė specialų vežėją.

Linkime mūsų prekybininkams geriausio pasisekimo.

Sk. St.

Dėmesio! Dėmesio! Dėmesio!

MONTREAL

PARENGIMŲ KALENDORIUS

KLK Moterų dr-ja rugsėjo 23 d. ruošia madų parodą. KLK Moterų dr-jos rudens balius - koncertas paskirtas spalio 24 d.

— Šv. Elzbietos, šv. Kazimiero parap., d-jos vakariene ir kaukių balius spalio 31 d.

— Lapkričio 14 d. Nepr. Lietuvos literatūros vakaras ir loterijos užbaigimas.

Lapkričio 28 d. Šv. Kazimiero parap. vyrų choro koncertas - vakaras.

Spaudos balius bus 1965 m. vasario 6 dieną.

● Ambrasas Juozas su žmona išvyko atostogų į JAV. Pirmiausia ponai Ambrasai aplankė pasaulinę parodą N. Yorke, kur dalyvavo Lietuvos dainose. Po to jie žada aplankyti kitas JAV vietas ir pamatyti savo gimines, bičiulius ir pažįstamus.

● New Yorke Lietuvių dienoje iš Montrealio dalyvavo pp. J. Lukoševičių šeima, dr. ir inž. Giriūnai, Vyt. klubo prez. P. Paukštaitis su sūnum kapitonu, pp. Ambrasai, bet apgailestauti, kad nebuvė atstovauta KLB-nė.

● Dr. Gražytė Ilona, dalyvausi Dainavos jaunimo stovykloje, turėjo ten paskaitą.

DR. E. ANDRUKAITIS

su šeima atostogų išvyko visam mėnesiui. Atostogas jis žada praleisti Havajuose, daugiausia Honolulu mieste ir apylinkėse, kur yra gerų kurortų.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

— Parapijos piknikas pp. Vekterio farmoje rugp. 30 d., ne 31.

AUŠROS VARTU PARAPIJOS ŽINIOS

— Parapijos piknikas įvyks sekmadienį, rugp. 30 d., Palangoje. Mišios bus 12 v. Programoje: tradicinė skanaus CIDRO loterija ir kt., o be to maloni proga susitikti po šios vasaros atostogų. Vi si dalyvausime. Drauge gali me daug nuveikti, o išsisklaidę mažiname savo darbo gali mybes. Bus proga pašokti prie geros muzikos.

— T. J. Vaišnys išvyko atostogų į USA iki rugsėjo m. vidurio. Adresas: St. Joseph's Rectory, 1604 Cascade Ave, Chehalis, Wash. U. S. A.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava \$185,50.

— S. Daukantas Būde Senovės lietuvių raše: „Tas tarp jų turtingu vadinos, kas nuo svetimo nieko nereikalavo. Patys visa atliko, per kitus nieko nedirbo. Ką norint veikdami ar dirbdami, vis į galą veizėjo“.

— Kun. J. Staškevičius iš Toronto lankėsi Montrealyje ir sekmadienį AV bažnyčioje laikė pamaldas. Viešėjo Br. Staškevičiaus šeimoje.

DR. J. ŠEMOGAS

5441 BANNANTYNE, Verdun

Pirmadienį ir

ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.

antradienį ir

penktadienį 2-4 p.m.

trečiadienį 7-9 p.m.

šeštadienį 11-1 p.m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

PONŲ BALTUONIŲ ŠEIMA

atostogas praleido bekeliaudama per JAV ir Meksiką. Ypač gerų išpūdžių atostogautojai gavo Kalifornijoje, kur susitiko daugelį buvusių montrealiečių. Ponai Rukšėnai, Pužauskai ir kt. Montrealio lietuviams siūnia sveikinimų ir geriausių linkėjimų.

PP PETRONIAI VESTUVES

„atveseliojo“ net dvejas: vienas p. Laurinaičio su p. Gen drėnaite Tillsonburge, kitas p. Mikėnos su p. Sakalaite Toronte. Vestuvės abejos buvo šaunios ir puikiai praėjo. Ponai Petroniai vestuvėse dalyvavo su dukromis. Pp. Petroniai patenkinti išvykomis į Ontario — tabako sritį ir Ontario sostinę, iš kur montrealiečiams atvežė sveikintumų.

● J. Bakanavičius savaitę praleido Ontario srityje, kur lankė savo bičiulius ir dalyvavo jų parengimuose.

K. ir A. GUDŽIŪNAI

su dukromis Nijole ir Rita atostogaudami buvo nuvykę į Torontą, Hamiltoną, Clevelandą ir kitas vietas.

P. Gudžiūnas jau tapęs verslininku, nes eilę metų turi Furs Coats biznį, kurio dalimi verčiasi ir dabar — priimdamas vasaros apsaugai (storage) šios rūšies drabužius. Be to, turi restoraną miesto centre su Vytautu Barausku. Pp. Gudžiūnai savo dukreles išaugino lietuviškoje dvasioje, kurios dažnai mamos montrealiečių lietuvių veiklos judėjime. Nijolė yra mokytoja ir šią vasarą turėjo specialų mokytojų aukštesnį kursą ir kuri pasiryžusi toliau studijuoti gilinantis mokytojos profesijoje. Rita nors dar lanko High School, o vasaros laiku dirba savanorišką darbą Royal Victoria ligoninėje.

Pr.P.

Gudžiūnas Kazys su dukrele Rita lankėsi NL redakcijoje, domėjosi leidykla ir pasipasakojo išpūdžių iš atostogų Clevelande.

NL-vai p. Gudžiūnas įteikė auką. Ačiū.

● Solistas A. Keblys atostogas praleido Kennebunk Port vienuolyno vasarvietėje.

● Pp. Ūsų šeimoje Westmounte svečiuojasi pp. Jankauskai ir Balčiūnienė iš New Jersey, N. Y.

DR. V. GIRIONIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1a 11 kamb.

WE 2-6662; namų 737-9681

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

Advokatas

STASYS DAUKSA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir

861-8479

ADVOKATAS

JOSERH R. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Šį šeštadienį, rugpjūčio mėn. 29 d., 2 val. 30 min. p. p. Š. A. LIETUVIŲ KREPŠINIO RINKTINĖS RUNGTYNĖS PRIĖS KANADOS OLIMPINĖ KOMANDA.

Rungtynės įvyks: 495 Jarvis St. — Jarvis College sporto salėje (kampas Wellesley ir Jarvis).

Vakare 7.30 min. Toronto Union Station, Oak Room salėje, rengiamas šaunus Banketas. Puiki vakariene, įvairūs gėrimai, muzika, šokiai.

Visus kviečiame dalyvauti. Rungtynių ir ypatingai banketo bilietus prašoma išsityti iš anksto pas:

S. Jokubaitis, telef. 766-0417

V. Birieta, telef. 762-2947

K. Šapočkinas, telef. 762-0455

Hamiltonas pas K. Baroną, telef. LI 5-0979

Kanados Sporto Apygarda

ir K. R. Išvykos į Australiją Kanados K-tas.

Specialus Pasiūlymas

NUO RUGPJŪČIO 22 IKI RUGSĖJO 22 DIENŲ SPALVINIS ALIEJINIAIS DAŽAIS JŪSŲ VAIKO 8x10 PORTRETAS

TIKTAI UŽ \$ 4.98.

Susitarti skambinkite: 525-8971

TONY'S PHOTO STUDIO

1920 Frontenac St.

T. LAURINAITIS

TORONTAS

● Dr. M. Ramūnienė dalyvaavo „Aušros“ stovykloje kultūrinių programų vedėja.

● XIII klasės egzaminus išlaikė A. Bučinskaitė, J. Sliuvinas, V. Sičiūnas, A. Šleky. Tiek išlaikė iš 20-ties laikų, kas skaitoma nesėkmingu faktu.

● St. Jokubaitis, veiklus SL A veikėjas, atostogaudamas lankėsi Ottawoje ir turėjo pasikalbėjimą su Kanados sostonės politikais bei visuomenininkais. J. Jokubaitis judino Lietuvos reikalus ir gavo simpatijų atsiliepimų.

● J. Katalikų Mokslo akademijos suvažiavimą New Yorkan vyksta dr. B. Povilaitis, T. dr. Bučmys, kun. dr. Gaidas.

● Rugsėjo 6 d. įvyks tradicinė maldininkų kelionė į Midlandą.

● Janeliūnas Jurgis įstojo į TT Jėzuitų naujokyną.

● Architektas Alg. Banelis suprojektavo Springhurst koplyčios priestatą, kuris turi gražiai atrodančius spalvinius langus.

● K. Skrupskelis dalyvavo Dainavos, Michigan, stovykloje, kur vyravo akademinis jaunimas, gyvas savo tautai.

● Dainavos studijų savaitėn išvyko A. Šapokaitė, V. Aušrotų ir V. Kriškėčių šeimos.

● Susitokė Anatolijus Cigleris su Vida Rickevičiute, kurie gyvena Omachoje, Nebraska, JAV.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

● V. Balsienė, buvusio montrealiečio inž. V. Balsio žmona, padaryta galvos operacija.

TORONTO

KANADOS LIETUVIŲ FONDAN

inėšė naujų įnašų:

Prel. dr. J. Tadarauškas

.....150.00

Įgal. Hamiltone,

K. Mikšys100.00

Dėkoja

KLF Valdyba.

LIETUVIŲ KREPŠINIO RINKTINĖS SUSITIKI- MAS SU KANADOS OLIMPINE RINKTINE

įvyksta šį šeštadienį, rugpjūčio 29 dieną. Kaip prneša NL Sporto skyriaus vedėjas, K. Baronas, kanadiečiai pirma buvo nedaug tekrepį dėmesio, bet kai sužinojo, kad lietuvių rinktinės Australijoje rungtynės buvo triumfališkos, tuojau susirūpino ir pakvietė, apmokėję visas išlaidas.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.

Lietuviai turėtų gausiai dalyvauti tame susitikime ir paremti savo rinktinę gausiu dalyvavimu.